Родная газета на роднай мове

# ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

4 САКАВІКА 2008 г. АЎТОРАК
№ 42 (26155)
Кошт 430 рублёў
ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 Г.

## ПЕНСІЙНАЯ ТЭМА: ЯКІЯ ПРАБЛЕМЫ?

Вылічэнне стажу і каэфіцыенту, магчымасць пераходу з аднаго віду пенсіі на іншы, ільготы «датэрміноўшчыкам», змяненні ў пенсійным заканадаўстве — усё гэта стане тэмамі чарговай «прамой лініі» газеты «Звязда» з удзелам начальніка галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валянціны Бікенцьеўны КАРАЛЁВАЙ.

Такім чынам, увага! Згодна з папярэдняй дамоўленасцю, наша «прамая лінія» будзе праходзіць **11 сакавіка з 11.00 да 12.30** па рэдакцыйных тэлефонах (8 017) 292 38 21 і 292 38 92. Папярэднія званкі прымаюцца па нумары 287 17 57.

## Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Дзмітрыя Мядзведзева з перамогай на выбарах прэзідэнта Расіі

**Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Дзмітрыя Мядзведзева з перамогай на выбарах прэзідэнта Расійскай Федэрацыі.**

«Падтрымаўшы Вас, расійскія выбаршчыкі выказаліся за прадаўжэнне стваральнага курсу, мэтай якога з'яўляецца адраджэнне моцнай дзяржавы, умацаванне адзінства Расіі», — гаворыцца ў віншаванні.

Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць, што пад кіраўніцтвам Дзмітрыя Мядзведзева прадоўжыцца эфектыўная рэалізацыя прынятых нацыянальных праектаў і эканамічных праграм, якія адпавядаюць у першую чаргу інтарэсам простых людзей.

«Беларусы шчыра рады поспехам, дасягнутым Расіяй за апошні час. Перакананы, аб'яднанымі намаганнямі мы зможам надаць новы дынамізм беларуска-расійскім інтэграцыйным працэсам, стварыць аснову для далейшага павышэння дабрабыту грамадзян нашых краін, разам выстаяць у свеце ўзрастаючых пагроз і выклікаў», — падкрэсліў Прэзідэнт Беларусі.

## Прэзідэнт Беларусі накіраваў пасланне Уладзіміру Пуціну

**Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка накіраваў пасланне дзеючаму Прэзідэнту Расійскай Федэрацыі Уладзіміру Пуціну.**

«2 сакавіка 2008 года стала важнай датай у сучаснай гісторыі Расіі. У гэты дзень грамадзяне Вашай краіны прагаласавалі за захаванне стабільнасці і далейшае правядзенне рэформаў, накіраваных на ўмацаванне расійскай дзяржаўнасці. Адзінадушны выбар з'яўляецца пераканаўчым прызнаннем грамадствам праводзімых Вамі палітычных і сацыяльна-эканамічных пераўтварэнняў», — гаворыцца ў пасланні.

«У многім дзякуючы Вашай дзейнасці Расія адраджаецца. Расце жыццёвы ўзровень народа, павышаецца аўтарытэт краіны на сусветнай арэне», — адзначыў кіраўнік беларускай дзяржавы.

«Я высока цаню адносіны даверу, узаемнай павагі, якія склаліся паміж намі, і заўсёды буду рады бачыць Вас на беларускай зямлі, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Спадзяюся, Ваш вялікі грамадска-палітычны вопыт, багатыя веды і ў далейшым будуць прыносіць карысць Расіі, яшчэ не раз паслужаць нашай агульнай справе — саюзнаму будаўніцтву».

**Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.**

## Надзяліць Канстытуцыйны суд дадатковымі паўнамоцтвамі

**Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка лічыць неабходным надзяліць Канстытуцыйны суд дадатковымі паўнамоцтвамі. Аб гэтым ён заявіў, прыводзячы да прысягі суддзяў КС.**

«Трэба гаварыць не толькі пра кантроль за канстытуцыйнасцю нарматыўных прававых актаў у дзяржаве, але і пра новыя сферы дзейнасці суда», — падкрэсліў Прэзідэнт. Паводле яго слоў, надзяленне суда дадатковымі паўнамоцтвамі дасць магчымасць вырашаць самыя складаныя юрыдычныя пытанні, якія непасрэдна звязаны як з правамі і законнымі інтарэсамі грамадзян, так і з работай дзяржаўных органаў.

Кіраўнік дзяржавы прыняў прысягу шасці суддзяў Канстытуцыйнага суда, пасля чаго ўручыў новым суддзям падарункавы экзэмпляр Канстытуцыі. Прэзідэнт адзначыў, што ў новасфарміраваны склад суда ўвайшлі высокакваліфікаваныя юрысты, якія карыстаюцца заслужанай павагай у краіне. «Мы чакаем ад вас эфектыўнай працы па ажыццяўленні канстытуцыйнага кантролю, адказнага, абдуманага і ўзважанага падыходу да прыняцця рашэнняў», — сказаў беларускі лідар, звяртаючыся да суддзяў. «Будзьце верныя прынесенай прысязе, прынцыпам судзейскага абавязку, прафесійнаму гонару і адказнасці перад беларускім народам. Заўсёды памятайце, што няўхільнае выкананне палажэнняў Канстытуцыі — гэта залог палітычнай стабільнасці грамадства і ўстойлівага развіцця дзяржавы», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што Канстытуцыйны суд абнавіўся, аднак тут не адбылося «ніякай кардынальнай ломкі, практычна палавіна складу суддзяў захавалася». Важным, на думку кіраўніка дзяржавы, з'яўляецца і тое, што «ў складзе суда ёсць жанчыны, а гэта надае стабільнасць любой структуры».

**БЕЛТА.**

Падрабязнасці

## ДЛЯ НАСЕЛЬНІЦТВА ЦЭНЫ — НЕ НІЖЭЙШЫЯ

**Як паведаміла днямі «Звязда», з 25 лютага ў Беларусі павышаны закупачныя цэны.**

Цяпер за малако павінны плаціць: першага гатунку — 660 рублёў, другога гатунку — 605 рублёў за літр. Свініну першай катэгорыі павінны закупляць па 4011 рублёў, другой катэгорыі — 3879, трэцяй — 3462 рублі за кілаграм жывой вагі. Калі гаварыць пра буйную рагатую жывёлу, дык для вышэйшай укормленасці, напрыклад, закупачная цана ўстаноўлена ў памеры 2729 рублёў, сярэдняй укормленасці — 2158, ніжэйшай за сярэднюю — 1271 рубель за кілаграм жывой вагі.

**Сяргей РАСОЛЬКА.**

Традыцыі

## Масленку гулялі, вясну гукалі

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

**«Гуканне вясны» — адно з народных святаў, якое спрадвеку адзначалі ў вёсцы Лаўніца Барысаўскага раёна. Захавалася яно дзякуючы народнаму фальклорнаму калектыву «Лаўнічанка», якім ад заснавання кіруе Ганна Мікалаеўна Казлова. «Калісьці гуканне адбывалася на высокай «кузьмовай гары», а цяпер мы святкуем ў цэнтры вёскі, каля Дома фальклору», — кажа кіраўнік калектыву. Удзельнікамі свята «Масленіца па-лаўніцку», якое прайшло гэтымі днямі, былі ўсе жыхары старажытнай вёскі на беразе ракі Бобр.**

## УВЕСЬ ТЫДЗЕНЬ — З БЛІНАМІ

Да Вялікага посту трэба паспець наесціся, нагуляцца і пазбавіцца крыўдаў

**«Вось прыйдзе Масленіца, тады і — ф'юць!» — абмяркоўвалі героі аднаго вядомага мультфільма лёс масла. Цяпер самы раз даставаць яго запасы і гатаваць бліны — многа-многа бліноў, каб хапіла на ўвесь святочны тыдзень. Бо, як і належыць, за 7 тыдняў да Вялікадня і за тыдзень да Вялікага посту — у праваслаўных хрысціян пачалася Масленіца, якая сёлета прыпадае на 3—9 сакавіка. На працягу гэтых сямі дзён, паводле звычаяў, заведзена есці бліны і хадзіць у госці.**

У нашых продкаў яшчэ да пачатку масленічнага, або сырнага, тыдня існаваў звычай «цягнуць калодку». У час паміж Калядамі і Масленіцай было дазволена жаніцца, а калі нехта з маладых хлапцоў гэтага не паспяваў — яму прызначалі «пакаранне». Жанчыны з песнямі хадзілі па вёсцы і цягнулі за сабой «калодку» — абвязанае вяроўкай бервяно; калі ж ім сустракаўся нежанаты хлопец, вяроўку накідвалі на яго і прымушалі цягнуць калодку, а за вызваленне патрабавалі выкуп. Зрэшты, і незамужнім дзяўчатам было не лягчэй — у адзін з дзён бацька саджаў дачку ў сані і вазіў па сваёй ці навакольных вёсках на агледзіны...

Аўторак — зайгрышы, калі пры магчымасці юнакі і дзяўчаты раніцай каталіся з гары, а потым хадзілі ў госці частавацца блінамі. З катаннем сёлета цяжкавата, але гасціннага прыёму сяброў і сваякоў ніхто не адмяняў. У сераду, на «ласуху», цешчы запрашаюць зяцёў на бліны, прычым без другой палавінкі (разам наведваюцца ў госці толькі маладыя пары, шлюбу якіх яшчэ не споўніўся год).

На поўную моц свята разгортваецца з чацвярга, калі па народнай традыцыі праца спынялася і адбываліся масавыя гулянні (катанні на конях, танцы і г.д). Пятніцу называюць «цешчынымі вячоркамі» — зяці павінны аддзячыць цешчу і пачаставаць блінамі ў адказ. На суботу прыпадаюць «залвічыны пасядзелкі», калі маладыя нявесткі запрасяць да сябе заловак і адораць іх падарункамі. Нарэшце, у нядзелю, перад пачаткам Вялікага посту, ідзе даравальная бяседа: лічыцца, што пачынаць пост трэба з чыстым сумленнем, таму неабходна папрасіць прабачэння ва ўсіх, каго свядома ці выпадкова чалавек пакрыўдзіў за год, а таксама і самому прабачыць мінулыя крыўды. У нядзелю звычайна ладзіцца шчодрая святочная вячэра, праходзяць гулянні, падчас якіх спальваецца чучала Зімы або Масленіцы (разам з якім кожны чалавек можа спаліць непатрэбную рэч або стужку, што сімвалізуе грахі), водзяць карагоды, зазываюць вясну песнямі і г.д.

**Вікторыя ЗАХАРАВА.**

## ХЛЕБ ПАДАРАЖЭЎ

**На 2,5—3 працэнты ў залежнасці ад гатункаў павялічаны гранічныя адпускныя цэны на пшанічную муку для хлебапячэння ў Беларусі, паведамілі ў Міністэрстве эканомікі краіны.**

Адпускныя цэны павялічаны з 28 лютага. Адпаведнае рашэнне прынята ў сувязі з нізкай рэнтабельнасцю і стратнасцю вытворчасці мукі пшанічнай для хлебапячэння, што стала вынікам росту кошту паліўна-энергетычных рэсурсаў і частковай закупкай імпартнай пшаніцы па сусветных цэнах, узровень якіх летась павысіўся значна. Улічваючы тое, што сыравіна для вытворчасці хлеба і хлебабулачнай прадукцыі падаражэла, а таксама нізкую рэнтабельнасць згаданай вытворчасці, пастановай Міністэрства эканомікі ад 26 лютага прадугледжана і павелічэнне з 28 лютага гранічных адпускных цэнаў на дадзеную прадукцыю на 1 працэнт. Павелічэнне адпускных цэнаў на канкрэтныя найменні хлеба і хлебабулачных вырабаў не павінна перавышаць зацверджаных памераў змянення гранічных цэнаў.

**Ігар ГРЫШЫН.**

Канферэнц-зала

## МІНІСТЭРСКІ МАРШРУТ

### КІРАЎНІК МУС ПЛАНУЕ ПРАЙСЦІ ЗА 1 ДЗЕНЬ 100 КМ

**Сёння ў нашых вартавых правапарадку свята. Па традыцыі з нагоды Дня беларускай міліцыі з журналістамі сустрэўся міністр унутраных спраў Уладзімір Навумаў.**

Кіраўнік МУС падкрэсліў, што сітуацыя ў краіне застаецца стабільнай. Летась у Беларусі з разліку на 100 тысяч насельніцтва было зарэгістравана 1854 злачынствы. Для параўнання, у Літве гэты паказчык складае 2179, у Польшчы — 2928. Адметна, што ў нашай краіне не толькі змяншаецца колькасць цяжкіх і асабліва цяжкіх злачынстваў, але і паляпшаецца іх выкрыванне. У мінулым годзе было раскрыта больш за 90 працэнтаў памянёных парушэнняў закона. Апроч таго, у 2007 годзе актыўна расследаваліся злачынствы мінулых гадоў. Напрыклад, былі ўстаноўлены вінаватыя ва ўчыненні 39 забойстваў, 24 згвалтаванняў, 52 разбояў. Адказваючы на пытанне «Звязды», Уладзімір Навумаў паведаміў, у прыватнасці, што летась беларускім сышчыкам удалося раскрыць «гучнае» заказное забойства, учыненае ў Мінску ў 90-х гадах. Праўда, ад падрабязных каментарыяў кіраўнік МУС устрымаўся, спаслаўшыся на таямніцу следства. Ён толькі паведаміў, што ў бліжэйшы час гэтая «рэзанансная» справа будзе перададзена ў пракуратуру.

**Больш за 85 працэнтаў беларусаў станоўча ацэньваюць дзейнасць органаў унутраных спраў.**

Міліцыі таксама ўдалося ўстанавіць месцазнаходжанне больш чым 8 тысяч злачынцаў, якія хаваліся ад суда і следства і 7 тысяч зніклых без вестак асобаў.

Аналізуючы сітуацыю на дарогах краіны, Уладзімір Навумаў падкрэсліў, што большасць аварый здараюцца па віне «ліхачоў», пешаходаў, якія не абазначаюць сябе флікерамі і пераходзяць вуліцы і дарогі ў забароненых месцах. Міністр Навумаў паведаміў, што дзесьці напрыканцы красавіка ў МУС Беларусі з'явіцца верталёт французскай вытворчасці. «Паветраныя інспектары» ДАІ будуць патруляваць самыя праблемныя аўтамагістралі. Увогуле, у Нацыянальным аэрапорце плануецца стварыць цэлую міліцэйскую эскадрыллю, якая будзе налічваць 7 верталётаў. Аднак на гэта, паводле слоў Уладзіміра Навумава, спатрэбіцца прыкладна 5 гадоў.

А вось на распрацоўку біяметрычных пашпартоў беларускім вучоным і міліцыянерам дастаткова будзе ўсяго 6 месяцаў. Іншая справа, што гэта для Беларусі пакуль не актуальна. Аднак як толькі, напрыклад, Еўрасаюз вылучыць падобныя патрабаванні для нашых грамадзян, то, паводле слоў Уладзіміра Навумава, МУС Беларусі аператыўна вырашыць гэтую праблему. Міністр таксама парэкамендаваў беларусам, якія мелі нават нейкія непаразуменні з прадстаўнікамі праваахоўных ці падатковых органаў, перад тым як накіравацца за мяжу, патэлефанаваць у падраздзяленні па грамадзянстве і міграцыі, каб высветліць, ці не трапілі яны ў «спіс невыязных». Як адзначыў Уладзімір Навумаў, памянёныя спісы ўвесь час мяняюцца, хтосьці трапляе ў адмысловую базу звестак, кагосьці выкрэсліваюць.

Кіраўнік МУС у чарговы раз заявіў, што галоўным крытэрыем працы беларускай міліцыі з'яўляюцца не статыстычныя паказчыкі, а меркаванне насельніцтва. Паводле апошніх сацыялагічных апытанняў, больш за 85 працэнтаў апытаных грамадзян далі станоўчую адзнаку дзейнасці органаў унутраных спраў.

Так што сёлета беларускія міліцыянеры сустракаюць сваё прафесійнае свята ў добрым настроі. Нават злачынцы, як адзначыў Уладзімір Навумаў, 4 сакавіка імкнуцца не парушаць закон. Прынамсі, пра гэта сведчыць аператыўная зводка, якая ў гэты дзень фіксуе менш злачынстваў, чым звычайна. Для самога міністра ўнутраных спраў святочны дзень будзе адметны дадатковай працоўнай нагрузкай. Да таго ж Уладзімір Навумаў 5 сакавіка правядзе ў беларускай сталіцы перамовы з кіраўнікамі Міжнароднай федэрацыі хакея. Нагадаю, што кіраўнік МУС узначальвае Беларускую федэрацыю хакея. Адказваючы на пытанне «Звязды» аб тым, якіх вынікаў Уладзімір Навумаў чакае ад памянёных перамоў, ён заявіў: «Я хацеў бы пераканаць нашых гасцей, што Мінск — гэта той горад, які ў 2014 годзе можа прыняць чэмпіянат свету па хакеі».

І яшчэ. Напрыканцы прэс-канферэнцыі галоўны беларускі міліцыянер паведаміў, што 4 мая гэтага года збіраецца здзейсніць пешае падарожжа. Генерал Навумаў плануе прайсці за 1 дзень 100 км.

**Мікола ДЗЯБЁЛА.**

Сям'я

## Будуць прыняты меры па ўзмацненні дзяржпадтрымкі сем'яў пры нараджэнні трайнятаў і больш дзяцей

**У Беларусі будуць прыняты меры па ўзмацненні дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкі сем'яў пры нараджэнні трайнятаў і больш дзяцей. Адпаведны праект пастановы Савета Міністраў падрыхтаваны па даручэнні Прэзідэнта краіны Аляксандра Лукашэнкі.**

«Пабуджальным матывам» для распрацоўкі дадатковых мераў падтрымкі беларускім сем'ям, у якіх з'явіліся на свет адразу тры і больш малышоў, стаў зварот да кіраўніка дзяржавы сям'і мінчан. Бацькі трайнятаў акцэнтавалі ўвагу Прэзідэнта на тых цяжкасцях, з якімі сутыкаюцца такія шматдзетныя сем'і ў сувязі з доглядам дзяцей.

Як паведаміла карэспандэнту **БЕЛТА** намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народанасельніцтва Мінстэрства працы і сацыяльнай абароны Таццяна Шаметавец, у самы кароткі тэрмін быў распрацаваны праект пастановы ўрада. Дакумент змяшчае дзве галоўныя навацыі. Па-першае, прапануецца прадастаўленне бясплатных паслуг няні прадоўжыць да таго, як дзецям споўніцца тры гады (цяпер — два гады). Па-другое, плануецца ўстанавіць права на бясплатнае забеспячэнне прадуктамі харчавання дзяцей першых двух гадоў жыцця без уліку сярэднедушавога даходу сям'і ў месяц (паводле дзеючага заканадаўства бясплатнае дзіцячае харчаванне выдзяляецца з улікам сямейнага даходу).

Трэба адзначыць, што ў Беларусі з кожным годам павялічваецца колькасць блізнятаў, а 2007 год стаў у гэтых адносінах рэкордным: з'явілася на свет 965 двайнятаў, 20 трайнятаў і 1 чацвярня.


ОАО «Управление механизации № 91»

**извещает своих акционеров, что очередное собрание акционеров состоится 28 марта 2008 года в 16 часов по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11. Регистрация участников начинается с 14 часов 45 минут по предъявлении документа, удостоверяющего личность.**

**ПОВЕСТКА ДНЯ:**

1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2007 году и основных направлениях деятельности Общества на 2008 год.
2. Утверждение годового бухгалтерского отчета и баланса Общества и направлений использования чистой прибыли за 2007 год.
3. Утверждение порядка распределения прибыли, оставшейся в распоряжении предприятия за 2007 год. О направлениях использования чистой прибыли Общества в 2008 году.
4. О работе Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии в 2007 году. Оценка деятельности директора Общества Наблюдательным советом.
5. Избрание членов Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии.
6. О вознаграждении членов Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии.

**Наблюдательный совет ОАО «Управление механизации № 91».**

Тел. 017 226 77 63.

УНН 100055130


## З ЗОЛАТАМ У БАЛЬНІЦУ

У Брэсцкай цэнтральнай гарбальніцы дзве жанчыны прадавалі медыкам залатыя вырабы. Пяць пярсцёнкаў не мелі проб і пайшлі за 300 тысяч рублёў. Калі ж міліцыянеры абшукалі жанчын, то знайшлі пры іх 285 ювелірных вырабаў на 74 млн рублёў.

**Сымон СВІСТУНОВІЧ.**


ОАО «Паритетбанк» (продавец) совместно с УП «Минский городской центр недвижимости» (организатор аукциона) повторно проводят открытый аукцион

**по продаже помещений транспортного назначения (машиномест) в подземной гостевой автостоянке, расположенных по адресу: г. Минск, ул. Гамарника, 9/3.**

| Номер лота | Номер машиноместа | Общая площадь, кв. м | Начальная цена, бел. рубли | Сумма задатка, бел. рубли |
|---|---|---|---|---|
| 4. | 4. | 11.9 | 8 499 992 | 849 999 |
| 5. | 5. | 11.9 | 8 499 992 | 849 999 |
| 9. | 13. | 12.2 | 8 714 277 | 871 428 |
| 11. | 17. | 12.5 | 8 928 563 | 892 856 |
| 12. | 20. | 12.5 | 8 928 563 | 892 856 |
| 14. | 22. | 12.5 | 8 928 563 | 892 856 |
| 15. | 27. | 12.5 | 8 928 563 | 892 856 |
| 16. | 28. | 12.5 | 8 928 563 | 892 856 |
| 17. | 29. | 11.7 | 8 357 135 | 835 714 |
| 18. | 30. | 11.7 | 8 357 135 | 835 714 |
| 27. | 45. | 10.6 | 7 571 421 | 757 142 |
| 28. | 46. | 10.2 | 7 285 707 | 728 571 |

Начальная цена каждого лота указана без учета НДС.

Задаток в размере 10 процентов от начальной цены лота и плата за участие в аукционе в размере 4 базовых величин (140 000 белорусских рублей) перечисляются на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, код 153001331, УНП 190398583. Договор купли-продажи между продавцом и покупателем подписывается в течение 3 календарных дней с даты проведения аукциона. Оплата объекта осуществляется в течение 5 календарных дней с даты подписания договора купли-продажи. ***Аукцион состоится 14 марта 2008 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.*** Заявления на участие в аукционе и необходимые документы принимаются по 13 марта 2008 года до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Порядок подачи заявлений на участие в аукционе указан в условиях проведения аукциона. Извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 14.02.2008.

Телефоны для справок: 227 48 36, 227 40 22 – УП «Минский городской центр недвижимости»

УНП 190398583.


Жыхары Сочы галасавалі за сімвал зімовых Алімпійскіх гульняў-2014. Ім стаў сімвал Чорнага мора — дэльфін. Сярод прэтэндэнтаў былі Дзед Мароз, сняжынкі на лыжах і белы мядзведзь.

Погляд

## РАСІЯНЕ ПРАГАЛАСАВАЛІ ЗА СТАБІЛЬНАСЦЬ

Бліжэйшыя чатыры гады ўнутраную і знешнюю палітыку Расіі будзе вызначаць тандэм Мядзведзеў — Пуцін. Цікава, што з гэтага атрымаецца?

**Згодна з папярэднімі дадзенымі Цэнтральнай выбарчай камісіі Расійскай Федэрацыі, у прэзідэнцкіх выбарах упэўнена і з вялікім адрывам лідзіруе кандыдат ад партыі ўлады «Адзіная Расія» Дзмітрый Мядзведзеў — 70,23 працэнта. За ім ідуць старшыня КПРФ Генадзь Зюганаў — 17,76 працэнта і кіраўнік ЛДПР Уладзімір Жырыноўскі — 9,37 працэнта.**

Па вялікім рахунку, нічога новага ў гэтым раскладзе няма. Прыблізна такія вынікі неаднойчы прадказваліся вядомымі расійскімі і замежнымі аналітыкамі і назіральнікамі, падобныя лічбы былі атрыманы ў ходзе сацыялагічных апытанняў прыкладна за два тыдні да галасавання. Нельга не звярнуць увагу на тое, што вынікі нядаўніх парламенцкіх выбараў у Расіі ў снежні мінулага года (іх тады параўноўвалі з неафіцыйным рэферэндумам па палітычнаму і эканамічнаму курсу прэзідэнта Пуціна) блізкія да папярэдніх даных Цэнтральнай выбарчай камісіі па галасаванні ў мінулую нядзелю. Паглядзіце, тады «Адзіная Расія» набрала 64,1 працэнта, КПРФ — 11,6 працэнта, ЛДПР — 8,2 працэнта. Паводле ацэнак маскоўскіх палітолагаў, сёлетняя прэзідэнцкая кампанія была сумнай, ціхай, адносна карэктнай (за выключэннем традыцыйнага хамства і хуліганскіх паводзінаў Жырыноўскага ў адносінах да сваіх апанентаў) і без інтрыгі з загадзя вядомым пераможцам. Самыя жорсткія праціўнікі тандэма Мядзведзеў — Пуцін назвалі гэту выбарчую кампанію «выбарамі без выбару». І ўзгадвалі: куды ёй да драматычнай і жорсткай барацьбы Ельцына і Зюганава, калі ўся краіна не адзін месяц была ў напружанні.

***(Заканчэнне на 3-й стар.)***

## ЗДАРОВЫ КАЛГАС

### У БЯЛЫНІЦКАЙ ГАСПАДАРЦЫ ЗАЦВЕРДЗІЛІ ПРАГНОЗ НА АДМОВУ АД КУРЭННЯ

**На справаздачна-выбарчым сходзе працоўнага калектыву АПК «Калгас Радзіма» вяскоўцы прагаласавалі за перспектыўныя паказчыкі не толькі збожжа і малака, але і колькасці людзей, якія сёлета развітаюцца са шкоднай звычкай.**

**Сёння тут не кураць 230 чалавек — 64 працэнтаў работнікаў. Да канца года гэты паказчык павінен павялічыцца яшчэ на 15 працэнтаў. А значыць, падлічылі ў «Радзіме», 58 вяскоўцаў сёлета павінны кінуць курыць. Гэта запісана ў рашэнні агульнага сходу.**

### Прыклад лідара

Сваю кампанію за здаровы лад жыцця кіраўнік «Радзімы» Аляксандр Лапацентаў пачаў яшчэ 14 гадоў таму. Сам ён курыў цыгарэты са студэнцкіх часоў, і курэнне цягнулася два дзесяткі гадоў. Цяпер, прызнаецца Лапацентаў, ледзь не з дрыжыкамі ўзгадвае страх перад першай ранішняй зацяжкай, бо ногі станавіліся ватныя, а самому — млосна. А потым ішоў на нараду на мехдвары, дзе ўсе курылі прама за рабочым сталом, і праз 15 хвілін адзін аднаго не бачылі ў клубах дыму...

«Калі б цяпер закурыў, то, верагодна, памёр бы!» — смяецца Аляксандр Міхайлавіч.

Днямі споўнілася 27 гадоў, як Лапацентаў узначальвае «Радзіму». Ён — цікавая асоба, валявы кіраўнік, сапраўдны лідар. Калі на пачатку 1990-х гадоў дэманстратыўна кінуў курыць і заклікаў калег зрабіць тое ж самае, да яго далучылася больш за 30 чалавек.

— З тых часоў і пайшла хваля некурэння, — узгадвае Аляксандр Міхайлавіч. — Памятаю, што тады да мяне прыходзілі калгасніцы і прасілі, нібыта экстрасэнса, паўплываць на мужа альбо сына, каб кінуў курыць. Але ўвогуле гэта быў першы крок да дысцыпліны, калі пайшлі пасляперабудовачныя хістанні. Хто прапіваў калгасы, хто прыватызаваў, а ў нас стаяла задача — захаваць гаспадарку. І я сёння ўдзячны людзям, што тады мы зразумелі адзін аднаго і пакрочылі правільным шляхам.

**Аляксандр Лапацентаў 14 гадоў таму кінуў курыць і заклікаў узяць з яго прыклад: цяпер у «Радзіме» не кураць 230 чалавек.**

***(Заканчэнне на 3-й стар.)***

ISSN 1990 - 763X

08042

9771990763008

**КУРСЫ ВАЛЮТ**

*Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 4.03.2008 г. (для б/н разлікаў)*

| Валюта | Курс |
|---|---|
| 1 долар ЗША | 2 147,00 |
| 1 еўра | 3 258,61 |
| 1 латвійскі лат | 4 671,96 |
| 1 літоўскі літ | 943,84 |
| 1 чэшская крона | 129,81 |
| 1 польскі злоты | 919,55 |
| 1 расійскі рубель | 89,42 |
| 1 украінская грыўня | 425,15 |

*Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў*

**Цэнтрабанк РФ**

| Валюта | Курс |
|---|---|
| USD | 24,0103 |
| 10 UAH | 47,1077 |
| 1000 BYR | 11,1793 |
| EUR | 36,5125 |

*Курс у гандлёвых кампаніях (на 3.03.2008 г.)*

| Валюта | Курс |
|---|---|
| USD | 2135 / 2210 |

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

*Падпішыцеся на часопіс «Главный Бухгалтер. ГБ» на 2008 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.*

*ААТ «Агенцтва Уладзіміра Граўцова» УНП 100024047 Ліцэнзія Мінсувязі № 02140/0172806 выд. 03.05.2004 да 02.05.2009*

4 сакавіка — Дзень беларускай міліцыі

# Анатоль САВІЦКІ: «БЕЛАРУСКІЯ СЫШЧЫКІ НЕ ГОРШЫЯ ЗА ШЭРЛАКА ХОЛМСА»

**З усіх міліцэйскіх падраздзяленняў менавіта дзейнасць крымінальнага вышуку найчасцей накіравана на абарону інтарэсаў фактычна ўсіх катэгорый грамадзян. Ад самых багатых да сярэдніх і зусім бедных. Крадзяжы, рабаванні, згвалтаванні, забойствы... Гэтыя, а таксама шэраг іншых маёмасных злачынстваў і замахаў на жыццё і здароўе грамадзян раскрываюць супрацоўнікі крымінальнага вышуку. Беларускія сышчыкі. Эліта праваахоўных органаў і асноўная ўдарная сіла на фронце барацьбы са злачыннасцю. Яны вельмі часта застаюцца «ў цені». Нават калі раскрываюць «гучныя» справы. Аднак напярэдадні міліцэйскага свята аглядальніку «Звязды» ўсё ж удалося пагутарыць з начальнікам галоўнага ўпраўлення крымінальнага вышуку МУС краіны Анатолем САВІЦКІМ.**

***— Анатоль Іванавіч, крымінагенная сітуацыя ў Беларусі апошнім часам істотна палепшылася. Менш зарэгістравана цяжкіх і асабліва цяжкіх злачынстваў. Ці азначае гэта, што супрацоўнікам крымінальнага вышуку стала лягчэй працаваць?***

— Сапраўды, назіраецца тэндэнцыя да змяншэння цяжкіх злачынстваў і ў прыватнасці колькасці забойстваў. Але гэта не дае нам права заспакойвацца і «спачываць на лаўрах». Наогул, у супрацоўнікаў крымінальнага вышуку працы менш не стала. Да таго ж, у мэтах рэалізацыі прынцыпу непазбежнасці пакарання, мы надаём асаблівую ўвагу нераскрытым злачынствам мінулых гадоў.

***— Якія злачынствы ў вас асабіста цяпер выклікаюць найбольшую трывогу?***

— Нельга застацца абыякавым да ўсіх наўмысных забойстваў, у тым ліку і замаскіраваных пад знікненне грамадзян. Немагчыма змірыцца з пазбаўленнем жыцця дзіцяці, састарэлага чалавека. Не сакрэт, што гэтыя злачынствы заўсёды выклікаюць вялікі грамадскі рэзананс. Да гэтага часу, напрыклад, не магу забыць забойства дваіх непаўналетніх у Клімаве.

***— Як ідзе расследаванне забойстваў пенсіянераў у Драгічынскім раёне? Увогуле, наколькі добра абаронены ад злачынных замахаў жыхары сельскай мясцовасці?***

— У студзені 2008 года па падазрэнні ў здзяйсненні забойства састарэлай жанчыны ў адной з вёсак Драгічынскага раёна былі затрыманы двое мужчын. Падчас правядзення аператыўных мерапрыемстваў была атрымана інфармацыя аб магчымай прыналежнасці гэтых асобаў да іншых нападаў на састарэлых грамадзян як на тэрыторыі Драгічынскага раёна, так і ў іншых рэгіёнах Беларусі. У выніку праверкі гэтых звестак было ўзбуджана 8 крымінальных спраў па артыкуле 139 Крымінальнага кодэкса — забойства. Поўная частка інфармацыі яшчэ правяраецца. Таму высновы рабіць рана. Увогуле, памянёная крымінальная справа расследуецца Генеральнай пракуратурай, а мы аказваем толькі аператыўную падтрымку.

Што датычыцца абароны састарэлых людзей ад злачынных замахаў, то гэта заўсёды было адным з прыярытэтных накірункаў дзейнасці органаў унутраных спраў, у тым ліку і крымінальнага вышуку. Кіраўніцтвам МУС распрацаваны цэлы шэраг адпаведных дакументаў. Аднак «драгічынскія падзеі» засведчылі, што гэтых мераў недастаткова. Пасля дэталёвага аналізу Міністэрства ўнутраных спраў сумесна з зацікаўленымі ведамствамі і найперш з Генеральнай пракуратурай, распрацуе нарматыўны акт, якім будуць прадугледжаны дадатковыя меры бяспекі для састарэлых людзей.

Разам з тым хачу адзначыць, што самі ахвяры злачынцаў былі празмерна даверлівыя ці нават бяспечныя. Яны беспярашкодна пускалі ліхадзеяў у свае хаты, прадастаўлялі ім магчымасць вывучыць сваё матэрыяльнае становішча, выявіць месцы захоўвання зберажэнняў і каштоўных рэчаў.

***— Некалькі гадоў таму ў складзе крымінальнага вышуку планавалася стварыць падраздзяленне па абароне сведкаў. Ці ўдалося ажыццявіць гэтую задумку?***

— Праца ў гэтым накірунку працягваецца. У рамках рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы па барацьбе са злачыннасцю была створана адмысловая рабочая група, якая і распрацоўвае механізмы абароны ўдзельнікаў крымінальнага працэсу.

***— У савецкія часы супрацоўнікі крымінальнага вышуку лічыліся міліцэйскай элітай. Каб трапіць менавіта ў крымінальны вышук, многія вартавыя правапарадку павінны былі стаптаць не адну пару чаравікаў у патрульна-пастовай службе. А цяпер так ці ж строгі адбор?***

— Мне вельмі хацелася б, каб было менавіта так, як вы сказалі. І мы імкнёмся выбраць лепшых з лепшых. Падчас апытання курсантаў Акадэміі МУС мы высветлілі, што многія выпускнікі мараць аб службе менавіта ў падраздзяленнях крымінальнага вышуку. Але не ўсе трапляюць да нас адразу пасля заканчэння вучобы. Многія на пачатку сваёй міліцэйскай кар'еры працуюць участковымі інспектарамі альбо следчымі. Я лічу, што тыя сышчыкі, якія сёння служаць у крымінальным вышуку, ганарацца сваім выбарам.

***— Вы самі як трапілі на службу ў крымінальны вышук?***

— Таксама не адразу. Напачатку праслужыў 3,5 года ў Дзяржаўтаінспекцыі, скончыў Мінскую вышэйшую школу міліцыі і прыняў цвёрдае рашэнне звязаць свой далейшы лёс з працай у крымінальным вышуку. Да гэтага часу не шкадую аб выбраным шляху.

***— Сваю першую крымінальную справу, якую давялося раскрываць, памятаеце?***

— А як жа! Я помню ўсе крымінальныя справы, якія даводзілася раскрываць: ад забойстваў да дробных хуліганстваў. Аднак выдзяляць нейкія з іх мне не хочацца. Ды і часу гэта зойме шмат.

***— А цяпер, знаходзячыся на пасадзе начальніка крымінальнага вышуку, ці часта вам даводзіцца асабіста ўдзельнічаць у раскрыцці злачынстваў?***

— Я павінен валодаць сітуацыяй па ўсіх крымінальных справах па лініі крымінальнага вышуку і асабіста ўдзельнічаць у раскрыцці некаторых з іх. Вядома ж, пад маім асабістым кантролем знаходзяцца самыя складаныя і «рэзанансныя» крымінальныя справы. Вось некаторыя з іх. У 2005 і 2006 гадах намі была раскрыта серыя згвалтаванняў маладых жанчын у Віцебску. На пачатку мінулага года ў Мінску затрыманы злодзеяў, на рахунку якіх 63 кватэрныя крадзяжы. Летам таго ж года раскрылі забойства калекцыянера і пенсіянеркі ў Давыд-Гарадку, а таксама шэраг жудасных злачынстваў у Капылі і Бабруйску.

***— На вашу думку, сышчыкамі нараджаюцца ці становяцца? Ці многа ў беларускім крымінальным вышуку «сышчыкаў ад Бога»?***

— Я лічу, што сышчыкам можна і нарадзіцца, а можна ім стаць пры пэўных умовах. Сутнасць не ў гэтым. Галоўнае, каб супрацоўнік вышуку быў чалавекам самааддадзеным, фанатам сваёй справы. Не ўсім дадзены дар быць «сышчыкам ад Бога». Гэта ўнікальныя людзі, якія думаюць нестандартна і маюць адметную інтуіцыю. Не скажу, што такіх людзей у нас шмат, іх не можа быць многа, але яны ў нас ёсць.

***— Калі б у вас была магчымасць узяць на працу Шэрлака Холмса ці Пуаро, а замест іх аддаць лепшых беларускіх сышчыкаў, пагадзіліся б на такі абмен?***

— Хацелася б, вядома, пабачыць на свае вочы такіх вядомых сышчыкаў і папрацаваць з імі. Але і ў наш час існуюць маляўнічыя «сышчыкі ад Бога», якія ўносяць значны ўклад у гісторыю айчыннага вышуку. Беларускія сышчыкі не горшыя за Шэрлака Холмса. Зрэшты, некаторыя беларускія сышчыкі не саступаюць па папулярнасці і памянёным літаратурным героям. Так, напрыклад, у 1913 годзе ў Швейцарыі на Міжнародным з'ездзе крыміналістаў расійская паліцыя была прызнана лепшай у свеце ў намінацыі «раскрыццё злачынстваў». А ўзначальваў расійскі вышук у той час наш зямляк, беларус Аркадзь Францавіч Кашко.

> ***...у 1913 годзе ў Швейцарыі на Міжнародным з'ездзе крыміналістаў расійская паліцыя была прызнана лепшай у свеце ў намінацыі «раскрыццё злачынстваў». А ўзначальваў расійскі вышук у той час наш зямляк, беларус Аркадзь Францавіч Кашко.***

***— Што б вы пажадалі сваім калегам і падначаленым з нагоды Дня беларускай міліцыі?***

— Жадаю ўсім супрацоўнікам і ветэранам крымінальнага вышуку захаваць усе лепшыя традыцыі нашай нялёгкай, але высакароднай прафесіі сышчыка. І, вядома ж, выдатнага здароўя, аптымізму і «оперскага шанцавання» ў жыцці!

**Мікола ДЗЯБЁЛА.**

Дэбюракратызацыя

# ЦЯЖКІ ПАНЯДЗЕЛАК ПАЧЫНАЕЦЦА З ПРЫЁМУ ГРАМАДЗЯН

**Кіраўнік упраўлення аховы здароўя Магілёўскага аблвыканкама Валерый Малашка прымае наведвальнікаў раніцай у панядзелак. «Каб адразу ўключыцца ў праблемы», — адмятае ён усе заўвагі пра першы дзень працоўнага тыдня.**

### «НЕ ПАДАБАЕЦЦА РАЗМЕРКАВАННЕ!»

Гэтым разам на прыём запісалася толькі адна маладая пара — студэнты, якія заканчваюць Гомельскі медыцынскі ўніверсітэт. Яны атрымалі папярэдняе размеркаванне ў Хоцімскі раён: дзяўчына — у райцэнтр, яе муж — у Забялышынскую ўрачэбную амбулаторыю, якая за 17 км ад Хоцімска. Ім, натуральна, не падабаецца перспектыва адарванасці адно ад аднаго.

Адказ Валерыя Анатольевіча быў цвёрды: малады чалавек атрымаў мэтавае накіраванне, ён паступіў на ільготных умовах, дзяржава яго вывучыла, трэба адпрацаваць 2 гады. Разам з тым, параіў Малашка, не трэба засмучацца, жыццё ўрэшце ўладкуецца, а праца ў глыбінцы дасць маладым спецыялістам каштоўны вопыт.

Паводле падлікаў, цяпер палова наведвальнікаў і заяўнікаў — гэта будучыя выпускнікі медыцынскіх устаноў, незадаволеныя сваім размеркаваннем. Ад Новага года просьбы пасадзейнічаць змяненню размеркавання ідуць патокам, прычым з кожным месяцам нарастае нервовасць. Здараецца, і рыдаюць маладыя людзі ў кабінеце...

Між тым, большасць паспяховых медыкаў у свой час прайшлі праз «горан» сельскай аховы здароўя. І сёлета ў сельскія раёны Магілёўскай вобласці адправіцца 120 выпускнікоў, прычым гэтага далёка недастаткова.

— Так, дактароў не хапае, — прызнае Валерый Малашка. — У вобласці ёсць яшчэ 2 тысячы працоўных месцаў для іх. 370 урачоў нам неабходна, каб закрыць «балявыя кропкі». Але калі, паводле вынікаў размеркавання, да нас прыедзе 180—190 чалавек — гэта, лічы, будзе перамога.

### «ГАРАЧАЯ ЛІНІЯ» — ТЭЛЕФОННЫ ГРОМААДВОД

Колькасць скаргаў на сферу аховы здароўя летась зменшылася. Дзейсным рычагом тут аказалася тэлефонная «гарачая лінія», якая дзейнічае паўтара года. У рабочы час можна патэлефанаваць па магілёўскім нумары 27 36 42.

У 2007 годзе зарэгістравана 833 пісьмовыя звароты грамадзян. А на «гарачую лінію» паступіла амаль 2000 тэлефанаванняў — амаль у два разы болей, чым у папярэднім годзе.

— Ільвіная доля зваротаў на «гарачую лінію» магла б быць вырашана на месцах, — каментуе кіраўнік сферы аховы здароўя вобласці. — Хачу сказаць, што сёння пацыенту, які чымсьці незадаволены альбо мае патрэбу ў дапамозе, не трэба звяртацца адразу, скажам, у Міністэрства аховы здароўя. У большасці выпадкаў дастаткова падысці да галоўнага ўрача медустановы ці загадчыка аддзялення, каб вырашыць праблему. Аднак пераканаць людзей мы пакуль не можам. Гэта наш асноўны рэзерв зніжэння колькасці зваротаў.

Трапіць сёння на прыём да начальніка альбо спецыялістаў абласнога ўпраўлення аховы здароўя — праблем няма. Валерый Малашка прымае, акрамя кожнага панядзелка, першую пятніцу кожнага месяца.

Людзі прыязджаюць на прыём і з сельскіх раёнаў, але найбольш скардзяцца жыхары Магілёва.

Аднак якім бы высокім ні быў узровень чыноўніка, які вядзе прыём, часцей за ўсё ўпраўленне аховы здароўя даручае разглядаць звароты на месцах: з дапамогай альтэрнатыўных камісій і пры ўдзеле высокакваліфікаваных спецыялістаў. Таму людзей яшчэ і яшчэ раз пераконваюць: спяшацца ў Магілёўскі Дом Саветаў часта няма сэнсу, трэба імкнуцца вырашаць праблемы на нізавым узроўні.

### ЗАЎСЁДЫ АКТУАЛЬНАЕ ПЫТАННЕ — ДАПАМОГА Ў ЛЯЧЭННІ

У абласное ўпраўленне аховы здароўя звярнулася маці 16-гадовай дзяўчыны з Клімавіцкага раёна, якая два гады таму трапіла ў аварыю і моцна пашкодзіла твар. Яна прасіла адправіць дачку на лячэнне ў Расію, дзе ёсць лепшыя спецыялісты ў пластычнай хірургіі.

Маці і дачцэ дапамаглі трапіць на рэспубліканскую камісію Міністэрства аховы здароўя, якая дазволіла адкрыць дабрачынны рахунак па зборы сродкаў. Першую частку аперацый ужо зрабілі ў Маскве, і цяпер сям'я зноў звярнулася па дапамогу, каб працягваць лячэнне.

Вельмі шмат зваротаў паступае ад людзей, якія не згодныя з устанаўленнем групы інваліднасці. Гэта справа даручаецца экспертнай камісіі: альбо разгледзіць паўторна, альбо накіраваць у камісію больш высокага ўзроўню. Так ці інакш, але, паводле статыстыкі, у большасці выпадкаў група інваліднасці не змяняецца. Але ва ўпраўленні аховы здароўя імкнуцца падрабязна растлумачыць чалавеку, чаму прынята такое рашэнне.

> ***Ва ўпраўленні аховы здароўя не хаваюць, што ад году да году працэнт справядлівых скаргаў амаль не змяншаецца.***

Ад леташняга снежня значна павялічылася колькасць зваротаў па льготным забеспячэнні лекамі і іншымі медыцынскімі прыладамі. Людзі плачуць: «Адпрацавалі ўсё жыццё, а няўжо не заслужылі?..»

Што датычыцца лекаў, то Валерый Малашка ўпэўнены, што людзі тут не пацярпелі. Яго доказ — гэта лічбы: паводле падлікаў, сума на льготныя рэцэпты засталася практычна той жа. Таму што пералік хваробаў, пры якіх можна атрымліваць бясплатныя лекі, нават пашыраны. Льготныя рэцэпты выпісваюцца, у першую чаргу, на лекі айчыннай вытворчасці.

### МЕДЫКІ — НЕ ЧАРАЎНІКІ, АЛЕ ПАВІННЫ БЫЦЬ ПРАФЕСІЯНАЛАМІ

Ва ўпраўленні аховы здароўя не хаваюць, што ад году да году працэнт справядлівых скаргаў амаль не змяншаецца. Што ж, часам пацвярджаюцца факты непрафесіяналізму ўрачоў, няякаснага аказання медыцынскай дапамогі, некарэктных зносінаў з пацыентамі, парушэння этыкі і гэтак далей.

Летась такіх абгрунтаваных скаргаў было 15. Паводле іх разгляду і выяўленых парушэнняў, у 2007 годзе 4 медработнікі вызвалены ад займаемых пасадаў, накладзены 133 дысцыплінарныя спагнанні, шасці ўрачам зніжаны атэстацыйныя катэгорыі і 47 медработнікаў дэпрэміраваны.

— Мне падаецца, што асноўную колькасць скаргаў часта правакуюць самі медыкі, калі не знаходзяць часу і магчымасці, каб удзяліць увагу пацыенту і яго сваякам, — лічыць Валерый Малашка. — А трэба распавесці пра захворванне, яго прычыны і наступствы, метады лячэння. А ў астатнім, усім зразумела, што ў доктара няма чароўнай палачкі, ён жа не Гары Потэр. Ён карыстаецца тымі тэхналогіямі, якія яму даступныя.

Што датычыцца платных паслуг у медыцыне, то летась у абласную ахову здароўя была толькі адна скарга такога кшталту. Жанчына паскардзілася на зацягнутасць лячэння ў касметалагічнай клініцы. Паводле праверкі, там не быў захаваны прынцып перадачы пацыента іншаму спецыялісту, калі доктар па пэўных прычынах не можа займацца лячэннем.

Заяўніцы былі вернутыя грошы, і яе запрасілі на бясплатнае лячэнне ў дзяржаўнай медыцынскай установе. Па-праўдзе сказаць, яна магла б звярнуцца туды адразу і запісацца на прыём.

### ТЫХ, ХТО ЛАЕЦЦА, МОГУЦЬ ПАКЛІКАЦЬ У СУД

Валерый Малашка раз на месяц праводзіць выязныя прыёмы. У студзені такі прыём быў у Бабруйску, куды прыйшлі з дзесятак чалавек.

— Вострых зваротаў не было, — прызнаў кіраўнік упраўлення. — Амаль усе заяўнікі прайшлі па ўсіх кругах у сваім горадзе і прыйшлі да мяне. Але ў палове выпадкаў дапамогу аказаць немагчыма: альбо гэта пярэчыць заканадаўству, альбо для чалавека зроблена ўсё магчымае, але ён лічыць інакш.

Немалая частка наведвальнікаў — гэта, прабачце, вечныя скаржнікі альбо тыя, якія патрабуюць немагчымага. Так, сёння людзі сталі больш патрабавальнымі, гавораць медыкі, ведаюць законы, тэрміны і парадак разгляду зваротаў. Аднак разам з тым працэнт «пустых хаджэнняў» павялічваецца.

Былі цяжбы, якія доўжыліся гадамі. Сёння ж з грамадзянінам, які неаднаразова звяртаецца з аднымі і тымі ж высновамі, могуць спыніць перапіску: «Заканадаўства нам гэта дазваляе, і мы ставім «тлустую» кропку ў бесперспектыўных справах». У тых выпадках, калі чалавек усё ж такі не згодны і праяўляе настойлівасць, яму раяць звярнуцца ў суд.

Надоўга ва ўпраўленні аховы здароўя запомнілі жанчыну, якая патрабавала бясплатных імпартных лекаў і не хацела слухаць тлумачэнняў. Абвінавачанні ў бесчалавечнасці і несумленнасці былі самымі мяккімі. Урэшце жанчына пайшла, але меркаванне яе пра тое, што ёй дзяржава павінна, а чыноўнікі не даюць, засталося непахісным.

Праўда, у асноўнай масе візіцёры паводзяць сябе карэктна, лісты пішуць нармальным стылем.

— На прыёме побач са мной спецыяліст, — гаворыць Валерый Анатольевіч. — Мы не даём магчымасці проста прыйсці і палаяцца. Ды і ў чыноўніка ёсць права абараняцца ад агрэсіўных нападак. Мы мяркуем весці дыктафонны запіс прыёму. У нас быў выпадак, калі наш супрацоўнік падаў у суд на чалавека, які яго абразіў. Скаржнік пісаў нам рэгулярна па дваццаць старонак — як кажуць, у вершах і прозе. Суд чыноўнік выйграў. Спадзяёмся, што гэта навучыць і іншых.

### І МЕДЫЦЫНЕ ПАТРЭБЕН «ПІЯР»

На адрас упраўлення аховы здароўя прыходзяць не толькі скаргі, але і лісты з удзячнасцямі. Падобных было летась 11 працэнтаў, альбо 95 лістоў.

— Трэба абмяркоўваць праблемы сферы аховы здароўя, — упэўнены Валерый Малашка. — Але не рабіць з гэтага глабальных высноў. Каб стаць доктарам, патрэбна матывацыя не толькі матэрыяльнага, але і маральнага кшталту. Трэба расказваць і пра вялікія магчымасці, і пра шматлікія дасягненні, і пра выратаваныя жыцці, і пра тысячы народжаных здаровых дзяцей.

Верагодна, што палепшыць грамадскае меркаванне вакол медыцыны дазволіць Год здароўя. Магілёўскія медыкі ўспрынялі падзею з энтузіязмам, бо гэта дасць магчымасць паказаць магчымасці.

— Гэта яшчэ і першы год усеагульнай дыспансэрызацыі, — нагадаў Валерый Малашка. — Мы запрашаем усіх наведаць лячэбныя ўстановы па месцы жыхарства, прайсці медагляд, вызначыць балявыя моманты, атрымаць заключэнне пра стан свайго здароўя. Гэта ўсё вельмі пазітыўна. А калі ёсць праблемы — запрашаем да размовы.

**Ілона ІВАНОВА.**

## Здарэнні

### ХАЦЕЛІ РАЗЖЫЦЦА ЦЭГЛАЙ

**Гаворка пойдзе пра двух інвалідаў другой групы з вёскі Стары Доўск Рагачоўскага раёна, якім спатрэбілася цэгла. Здабыць яе яны вырашылі з будынка старой кацельні, і калі на пэўным этапе работы пачалі выбіваць гэты матэрыял са сцяны, на іх упалі дзве жалезабетонныя пліты.**

Мужчыну і жанчыне яўна пашанцавала, бо пліты, збіўшы іх на зямлю, за нешта зачапіліся і, навісшы над імі, прыціснулі так, што абое апынуліся ў палоне. Вызвалілі іх адтуль, як паведаміў нам прэс-сакратар Гомельскага ўпраўлення МНС Руслан Габрылёў, эмчээсаўцы. Мужчына з чэрапна-мазгавой траўмай апынуўся ў бальніцы, а жанчына перанесла стрэс.

**Уладзімір ПЕРНІКАЎ.**

### РАГУЛІ — АХВЯРЫ ТОКУ

**У вёсцы Горкі Чэрвеньскага раёна на ферме былі смяротна траўмаваны токам 37 кароў.**

Паводле звестак аддзела інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Мінаблвыканкама, здарэнне адбылося ў нядзелю каля 11 гадзін раніцы. Як высветлілася, прычынай гібелі рагуль стаў прабой электракабеля (напружаннем 380 В), які ідзе да помпавай устаноўкі. Усяго на ферме знаходзілася 200 галоў буйной рагатай жывёлы. Праводзіцца праверка.

**Ігар ГРЫШЫН.**

### «СПРЫНТАРА» ЗАТРЫМАЛІ Ў МЕТРО

**У нядзелю вечарам у Мінскім метрапалітэне на другой лініі метро прыйшлося прыпыніць рух цягнікоў: тут на рэйках апынуўся мужчына.**

Паводле звестак аддзела інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама, без чвэрці дзесяць вечара з платформы станцыі метро «Першамайская» на чыгуначны пуць скокнуў 27-гадовы рабочы аднаго са сталічных прадпрыемстваў.

Аднак толькі гэтым справа не скончылася: пасля мужчына з усіх ног пабег у бок станцыі «Пралетарская», дзе яго, дарэчы, і затрымалі дзесьці праз 20 хвілін. «Спрынтара» для абследавання накіравалі ў РКПБ «Навінкі».

**Ігар ГРЫШЫН.**

З Пінскага базара

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

Добры дзень, родныя словы!

## КАЛІ «ДАРЭЧЫ» БЫВАЕ НЕ ЗУСІМ ДАРЭЧЫ

**Добра чуць гэтае слова, калі яно ўжыта ў сваім значэнні, але падчас яго не ўспрымаеш як роднае, бо выкарыстоўваецца яно як бяздумная калька рускага «кстати».**

А тут яшчэ трохтомны «Русско-белорусский словарь» і прыслоўе, і пабочнае слова **«кстати»** неасцярожна перакладае адным беларускім **дарэчы**, не ўнікнуўшы ў розныя значэнні і рускага слова, і нібыта цалкам адпаведнага беларускага. А гэта не зусім так.

Вось першы — лепшы прыклад. **Вы прыйшлі дарэчы.** Тут **дарэчы**, вядома ж, недарэчы. Цэлая талака якраз адпаведных слоў рада стаць на гэтае месца. Паслухайма: Вы прыйшлі **ў самы раз (у пару, у добрую пару, якраз, акурат як трэба).**

Ці яшчэ прыклад. **Мы об этом кстати и стараемся. Мы пра гэта якраз (акурат) і стараемся (рупімся, клапоцімся, турбуемся, дбаем).**

Або: **А тут и он подошел кстати. А тут і ён якраз падышоў (налучыўся, нахапіўся, нарваўся, наскочыў, падспеў і г.д.).**

Нават, як бачым, новая чародка дзеясловаў са сваімі прыстаўкамі заспяшалася сюды.

Яшчэ два прыклады. «А эти деньги нам были как раз кстати». «А гэтыя грошы нам **якраз і трэба былі».**

«Он отошел, а это нам было кстати».

«Ён адышоў, а гэта было нам **на руку».**

Што значыць жывая мова, якая прамаўляе ўсімі сваімі сродкамі, а не туліцца ў перакладчыцкім закутку!

Або вось новыя значэнні слова «кстати». «Если пойдешь к Петру, зайди кстати в библиотеку». Тут міжволі просіцца на замену адзін з падобных беларускіх адпаведнікаў: «... зайдзі **і (заадно, разам, за адным заходам, пры гэтым)** у бібліятэту». «Зайдзі дарэчы...» тут зусім недарэчы.

Ці яшчэ рускі сказ: **В магазине имеются газовые плиты, а кстати и кухонная посуда.** Тут для рускага «кстати» вельмі няблага паслужыў бы адпаведнік: **а да таго ж...**

А вось прыслоўе «кстати» ў значэнні **да месца, як след** добра абслугоўваецца словам дарэчы:

**«Твое замечание было кстати».**

**«Твая заўвага была дарэчы (правільная, добрая, слушная).**

Тут так і прыгадваецца з дзяцінства Коласаў «Пярэсценькі каток» з «Міхасёвых прыгодаў»:

*... потым дзеду ён на печы*
*Казкі-байкі варкаваў,*
*Белым хвосцікам дарэчы*
*Тахты спевам адбіваў.*

Увогуле ж слова **дарэчы** любіць хадзіць у пары са словамі **гаварыць, казаць.** А поўнасцю ўжо раскашуецца «дарэчы», калі яно пабочнае слова ў сказе, калі паказвае, што дадзеная фраза гаворыцца ў сувязі з толькі што сказанным, у дадатак да яго.

«Я его давно знаю, кстати, мы вместе учились в школе». «Я яго даўно ведаю, дарэчы, мы разам вучыліся ў школе».

І ў гэтага «дарэчы» ёсць таксама шмат сяброўсінонімаў і блізказначнікаў, якія заўсёды рады быць яму ў прыгодзе.

«Я ей, кстати, ничего плохого не сделал».

«Я ёй, дарэчы, нічога благога не зрабіў».

«А, кстати, как он поживает?»

«А, дарэчы (між іншым), як ён жыве (пажывае, маецца, як яму паводзіцца)?»

І нам яшчэ раз на прыкладзе тлумачэння аднаго слова бачыцца, якая багатая наша родная мова.

**Анатоль КЛЫШКА.**

## ДАЖЫЛІСЯ

**У Баранавічах доўгі час працаваў мясакансервавы камбінат. Даволі буйное прадпрыемства сёння перададзена ААТ « Бярозаўскі мясакансервавы камбінат» і атрымала статус вытворчага цэха.**

Аказалася, што прадукцыя мясцовага камбіната не вытрымала канкурэнцыі, палова выпушчаных у Баранавічах кансерваў засталася ляжаць на складзе, а некаторыя з іх, праляжаўшы тры гады, страцілі тэрмін захавання.

Закрыты кансервавы цэх, а яго работнікі падпалі пад скарачэнне. Гэта найбольш балючы момант праблемы. Не знайшлося месца і былому кіраўніцтву камбіната і, напэўна, апошні факт справядлівы, бо нехта ж павінен адказаць за развал прадпрыемства.

**Сымон СВІСТУНОВІЧ.**

## Крымінал

### ГРОШЫ З ХЛЯВА

**Нібы з банка выходзіў з хлява вясковай пенсіянеркі 37-гадовы зладзюжка — тут ён разжыўся буйной сумай наяўных.**

Паводле звестак аддзела інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Мінаблвыканкама, здарэнне адбылося ў вёсцы Акцябр Салігорскага раёна, дзе мясцовая 64-гадовая жыхарка, трэба меркаваць, не знайшла нічога лепшага, як зберагаць грошы ў хляве. Якім чынам пра гэту схованку празнаў яе аднавяскоўец — невядома. Аднак у следства ёсць падставы падазраваць мужчыну ў тым, што менавіта ён вынес адтуль прыхаваны 1 мільён рублёў. Праваахоўнікі цяпер адшукваюць гэтага вяскоўца.

**Ігар ГРЫШЫН.**

## ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

### ПАДЧАС БЕСПАРАДКАЎ У ЕРЭВАНЕ ЗАГІНУЛІ 8 ЧАЛАВЕК

**У ноч на 1 сакавіка армянская паліцыя ліквідавала палатачны гарадок, які прыхільнікі прайграўшага прэзідэнцкія выбары экс-кіраўніка рэспублікі Лявона Тэр-Петрасяна пабудавалі на ерэванскай плошчы Свабоды. На працягу дня апазіцыянеры некалькі разоў спрабавалі аднавіць мітынг і нават пачалі будаваць барыкады ў цэнтры горада.**

Сутыкненні працягваліся да раніцы 2 сакавіка, асобныя групы сталі граміць крамы і падпальваць аўтамабілі. Падчас беспарадкаў загінулі восем чалавек (у ліку загінулых і ўдзельнікі мітынгаў, і супрацоўнікі сілавых структур), больш за 120 чалавек атрымалі траўмы.

У ноч на 2 сакавіка ў сталіцы Арменіі ўведзена надзвычайнае становішча тэрмінам на 20 дзён.

### «ГАЗПРАМ» СКАРАЦІЎ ПАСТАЎКІ ГАЗУ ВА УКРАІНУ

**«Газпрам» апавясціў «Укртрансгаз» аб скарачэнні паставак газу ва Украіну на 30 млн кубаметраў у суткі.**

З 10 гадзін раніцы 3 сакавіка «Газпрам» скараціў пастаўкі расійскага газу ва Украіну на 25 працэнтаў. У Еўропу газ пастаўляецца ў поўным аб'ёме, паведаміў афіцыйны прадстаўнік «Газпрама» Сяргей Купрыянаў.

### ІЗРАІЛЬСКІЯ ВОЙСКІ ВЫЙШЛІ З СЕКТАРА ГАЗА

**Ізраільскія войскі раніцай у панядзелак завяршылі ваенную аперацыю ў сектары Газа і пакінулі яго тэрыторыю.**

Агульная колькасць загінулых у сектары за апошнія некалькі дзён склала 112 чалавек. Урад Ізраіля заявіў, што аперацыя прайшла паспяхова. Баевікі ХАМАС, у сваю чаргу, назвалі адступленне ізраільскіх войскаў «перамогай».

Нагадаем, што 1 сакавіка Армія абароны Ізраіля распачала інтэнсіўныя бамбардзіроўкі сектара Газа ў адказ на ракетныя абстрэлы з боку баевікоў палесцінскага руху ХАМАС.

У першы ж дзень аперацыі колькасць загінулых перавысіла 60 чалавек, сярод іх былі і мірныя жыхары. У ноч на 2 сакавіка ВПС Ізраіля працягнулі абстрэл.

### АБРАМОВІЧ АБЗАВЁЎСЯ НОВАЙ МЕГАЯХТАЙ У СТЫЛІ ДЖЭЙМСА БОНДА

**Расійскі мільярдэр і губернатар Чукоткі Раман Абрамовіч, падобна, абзавёўся новай мегаяхтай. Загадкавае судна Sigma ўжо тыдзень стаіць у Кільскай бухце і каля прычалаў суднабудаўнічага завода HDW.**

Sigma падобная на засакрэчаны ваенны карабель або на катэр з арсенала Джэймса Бонда. Афіцыйных звестак аб уладальніку яхты няма, але мала хто сумняваецца ў тым, што гэта новая цацка Рамана Абрамовіча, паведамляе газета «Руская Германія».

Аб кошце праекта ходзяць розныя чуткі, але пры будаўніцтве мегаяхтаў кожны метр даўжыні судна роўны прыкладна мільёну долараў. Самая вялікая і дарагая яхта ў цяперашняй калекцыі Абрамовіча — Pelorus — займае пакуль дзевятае месца сярод найбуйнейшых плывучых палацаў. Даўжыня яе корпуса — 114,8 метра, а кошт роўны прыкладна 100 млн долараў.

Яхта абсталяваная куленепрабівальным шклом, сістэмай выяўлення ракет, там ёсць дзве пасадачныя пляцоўкі для двух верталётаў, крыты басейн, саўна, падлога з дарагога дрэва і пакоі для 22 гасцей і 42 членаў персаналу.

### ПРЫНЦ ГАРЫ ЗАПАТРАБАВАЎ ДЛЯ СВАЁЙ ДЗЯЎЧЫНЫ КРУГЛАСУТАЧНУЮ АХОВУ

**Брытанскі прынц Гары, які вярнуўся на мінулым тыдні з Афганістана, узнагароджаны за службу двайным павышэннем — у званні і зарплаце. Як паведамляе The Sun, за паспяховае выкананне баявых задач прынца павысяць да лейтэнанта, а яго грашовае забеспячэнне складзе 11 фунтаў стэрлінгаў штодня.**

Праўда, як адзначае выданне, гэтых грошай 23-гадоваму каралеўскаму нашчадку не хопіць нават каб купіць яго любімы кактэйль «Зомбі» (сумесь рому і грэйпфрутавага соку) у лонданскім начным клубе Махікі, дзе ён каштуе 14 фунтаў.

У хуткім часе пасля вяртання з вайны Гары запатрабаваў, каб да яго дзяўчыны Чэлсі Дэйві была прыстаўленая кругласутачная ўзброеная ахова.

Прынц асцерагаецца, што Чэлсі можа стаць мішэнню тэрарыстаў, якія хочуць адпомсціць Гары за яго ўдзел у ваенных дзеяннях у Афганістане.

## Кіяўляніну спатрэбілася 7 м паперы для складання генеалагічнага дрэва за апошнія дзвесце гадоў

**Для большасці ўкраінцаў захапленне генеалогіяй з'яўляецца надзвычай цікавым, хоць і доўгім, а яшчэ затратным заняткам. Дабіўшыся поспехаў у пошуку сваіх гістарычных каранёў, адны пішуць кнігі, іншыя замольваюць грахі продкаў. У гэтым пераконвае адно з друкаваных выданняў Кіева.**

Вельмі вялікага поспеху ў гэтым даволі цікавым занятку дабіўся кіяўлянін Аляксей — за два гады пошукаў яму ўдалося адшукаць 420 родных з трынаццаці пакаленняў яго сям'і. Каб размясціць усе пакаленні на сямейным генеалагічным дрэве, хлопцу спатрэбілася каля сямі метраў паперы.

Як адзначае жыхар Кіева, свае пошукі і даследаванні ён пачынаў з падрабязных роспытаў сваякоў. Дапамаглі Аляксею і сямейныя дакументы, якія захоўваліся ў старажытным скураным партфелі, куды ён любіў зазіраць з дзяцінства. З іх самай цікавай аказалася старадаўняя грамата, датаваная 1795 годам і выдадзеная ў пацвярджэнне дваранства Сямёну Моньку-Парцянку, продку кіяўляніна. Пры складанні радаслоўнай сваёй сям'і за апошнія дзвесце гадоў хлопцу давялося папрацаваць у архівах усіх узроўняў, пачынаючы з сельскага Савета, і затраціць для дасягнення жаданага выніку ў сярэднім $500—800.

**Кар. БЕЛТА.**

## Афіцыйна

### На аснашчэнне беларускай вёскі сучаснай тэхнікай у 2008 годзе будзе накіравана больш як Br1,5 трлн

**На аснашчэнне беларускай вёскі сучаснай тэхнікай у 2008 годзе будзе накіравана амаль Br1548 млрд. Прэзідэнт Беларусі 28 лютага падпісаў указ № 139, якім вызначаны аб'ёмы і крыніцы фінансавання ў гэтым годзе Рэспубліканскай праграмы аснашчэння сельскагаспадарчай вытворчасці сучаснай тэхнікай на 2005—2010 гады.**

Дакумент выдадзены з мэтай забеспячэння ў 2008 годзе сельскагаспадарчых арганізацый рэспублікі новай тэхнікай і пераходу да сучасных тэхналогій вытворчасці сельгаспрадукцыі.

На выкананне ў гэтым годзе гэтай праграмы Брэсцкай вобласцю будзе накіравана Br188,8 млрд, Віцебскай — Br214 млрд, Гомельскай — Br242 млрд, Гродзенскай — Br219,5 млрд, Мінскай — Br262,6 млрд, Магілёўскай вобласцю — Br222,4 млрд і праз рэспубліканскае аб'яднанне «Белаграсэрвіс», якое забяспечвае цэнтралізаваную пастаўку па лізінгу трактароў і грузавых сельскагаспадарчых аўтамабіляў, — Br198 млрд.

Закупка тэхнікі будзе прафінансавана з рэспубліканскага фонду падтрымкі вытворцаў сельскагаспадарчай прадукцыі, прадуктаў харчавання і аграрнай навукі (Br426 млрд), абласных бюджэтаў (Br8,9 млрд), за кошт уласных сродкаў арганізацый (Br53,3 млрд), крэдытаў банкаў (Br1059,8 млрд).

За кошт выдзеленых сродкаў у 2008 годзе для патрэбаў сельскай гаспадаркі будзе пастаўлена: 1000 трактароў, 500 грузавых аўтамабіляў, 1500 збожжаўборачных, 200 кормаўборачных, 70 бульбаўборачных камбайнаў і 10 самаходных камбайнаў для ўборкі лёну, 500 франтальных пагрузчыкаў, 400 плугоў, 300 камбінаваных глебаапрацоўча-пасяўных агрэгатаў, 800 машын для ўнясення мінеральных і арганічных угнаенняў, машыны і абсталяванне для зернеачышчальна-сушыльнай гаспадаркі, жывёлагадоўчых фермаў і іншая тэхніка.

### Кватаванне імпарту алкагольнай і нехарчовай спіртазмяшчальнай прадукцыі ў Беларусі адмяняецца

**У Беларусі адмяняецца кватаванне імпарту алкагольнай, нехарчовай спіртазмяшчальнай прадукцыі і нехарчовага этылавага спірту. Такая норма ўстаноўлена дэкрэтам Прэзідэнта № 3 «Аб некаторых пытаннях дзяржаўнага рэгулявання вытворчасці, абароту і рэкламы піва, алкагольнай прадукцыі і тытунёвых вырабаў».**

У сувязі са зняццем гэтых абмежаванняў, а таксама ў мэтах абароны эканамічных інтарэсаў краіны, захавання кантролю за імпартнымі патокамі алкагольнай прадукцыі які імпарт будзе ажыццяўляцца шляхам правядзення конкурсаў на вызначэнне юрыдычных асоб, што забяспечваюць увоз прадукцыі на найбольш выгадных умовах. Арганізацыяй конкурсаў і вызначэннем пераможцаў будзе займацца пастаянна дзеючая міжведамасная камісія.

Дэкрэтам устаноўлена, што права на вытворчасць каньяку, брэндзі, каньячных напіткаў у Беларусі маюць толькі дзяржаўныя юрыдычныя асобы або недзяржаўныя юрыдычныя асобы з доляй дзяржавы ў статутным фондзе больш за 30 працэнтаў. Пры гэтым спецыяльныя дазволы (ліцэнзіі) на вытворчасць каньяку, брэндзі і каньячных напіткаў, раней выдадзеныя юрыдычным асобам, будуць сапраўдныя да 1 верасня 2008 года.

Дэкрэтам таксама замацаваны найбольш аптымальныя падыходы да рэкламы. Так, дазволена выкарыстоўваць вобразы людзей або жывёл у зарэгістраваных таварных знаках, што прымяняюцца для абазначэння алкагольных напіткаў і (або) піва. Дазволена таксама любая рэклама піва, якая змяшчае выключна інфармацыю аб вытворцах піва, у тым ліку іх назве і таварных знаках (г.зн. рэклама піва ў выглядзе рэкламы толькі самога брэнда), за выключэннем размяшчэння такой рэкламы ў будынках арганізацый адукацыі і аховы здароўя.

Для ўзмацнення кантролю за абаротам алкагольных напіткаў адмяняецца маркіроўка суправаджальных дакументаў пры вывазе (экспарце) гэтых напіткаў. Таксама не падлягаюць маркіроўцы акцызнымі маркамі спіртазмяшчальныя прадукты, што ўвозяцца ў якасці ўзораў для папярэдняй сертыфікацыйных выпрабаванняў, у колькасці не больш за 5000 кубсантыметраў адносна кожнага ўзору. Зыходзячы з існуючай практыкі, удакладняюцца падыходы да зацвярджэння ўзораў акцызных і спецыяльных марак, а таксама парадак іх вырабу, рэалізацыі, уліку, захоўвання, кантролю за выкарыстаннем гэтых марак, якія падраздзяляюцца ў залежнасці ад іх прызначэння. Гэтыя функцыі ўскладзены на ўрад. Палажэнні дэкрэта прыводзяць заканадаўства краіны ў адпаведнасць з міжнароднымі абавязацельствамі і адначасова захоўваюць належны дзяржаўны кантроль за вытворчасцю і абаротам спіртазмяшчальнай прадукцыі, уключаючы яе ўвоз у рэспубліку.

### Сістэма аплаты рыэлтарскіх паслуг у Беларусі будзе празрыстая

**Па рашэнні Прэзідэнта ў рэспубліцы ўдасканалены парадак аказання рыэлтарскіх паслуг, пашыраюцца рамкі дзяржаўнага рэгулявання і ўзмацняецца кантроль у сферы рыэлтарскай дзейнасці.**

Адпаведны ўказ № 140 «Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у некаторыя ўказы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь» 28 лютага падпісаў кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка.

У сувязі з неабходнасцю ўстанаўлення празрыстай сістэмы аплаты рыэлтарскіх паслуг, даступнай і зразумелай спажыўцу, унесены змяненні ва ўказ ад 19 мая 1999 года № 285 «Аб некаторых мерах па стабілізацыі цэн (тарыфаў) у Рэспубліцы Беларусь».

У мэтах выкаранення парушэнняў і злоўжыванняў пры вызначэнні памераў аплаты рыэлтарскіх паслуг вызначана, што Савет Міністраў будзе ўстанаўліваць фіксаваныя цэны (тарыфы) на рыэлтарскія паслугі.

Так, кошт рыэлтарскіх паслуг па садзейнічанні пры здзяйсненні, выкананні, спыненні дагавораў куплі-продажу аб'екта нерухомай маёмасці размяжоўваецца ў працэнтных адносінах ад цаны аб'екта нерухомай маёмасці, што называецца ў дагаворы куплі-продажу аб'екта, аплата астатняга спектра рыэлтарскіх паслуг нарміравана шляхам прывязкі да базавай велічыні.

Таксама ўнесены дапаўненні ў частцы ўстанаўлення абавязку рыэлтарскіх арганізацый азнаямлення спажыўца з парадкам аплаты рыэлтарскіх паслуг, з цэнамі (тарыфамі) на рыэлтарскія паслугі.

У мэтах павышэння ўзроўню кваліфікацыі пры аказанні рыэлтарскіх паслуг прадугледжана павелічэнне мінімальнай колькасці рыэлтараў з 3 да 5 рыэлтараў, атэставаных Міністэрствам юстыцыі, неабходнай для атрымання рыэлтарскай арганізацыяй ліцэнзіі на аказанне рыэлтарскіх паслуг. Забараняецца права работы спецыялістаў па рыэлтарскай дзейнасці (рыэлтараў і агентаў) на аснове грамадзянска-прававых дагавораў і працоўных дагавораў у іншых рыэлтарскіх арганізацыях.

Устанаўліваецца шэраг дадатковых патрабаванняў да дагавора на аказанне рыэлтарскіх паслуг, дзейнасць рыэлтарскай арганізацыі прыводзіцца ў адпаведнасць з заканадаўствам аб страхавой дзейнасці. Дакумент дасць магчымасць павысіць абарону правоў і інтарэсаў грамадзян пры прадастаўленні ім паслуг агентамі нерухомай маёмасці, а таксама будзе садзейнічаць выкараненню злоўжыванняў і парушэнняў у гэтай сферы.

### Удакладнены крытэрыі заахвочвання таленавітай моладзі спецыяльнымі фондамі Прэзідэнта Беларусі

**Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка зацвердзіў палажэнні аб прысуджэнні заахвочванняў спецыяльным фондам Прэзідэнта па падтрымцы таленавітай моладзі і па падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў. Адпаведны ўказ № 142 Прэзідэнт падпісаў 29 лютага.**

У палажэннях устанаўліваюцца віды заахвочванняў спецыяльных фондаў, умовы і крытэрыі іх прысуджэння, парадак вылучэння суіскальнікаў заахвочвання, з дакладным называннем пераліку прадстаўляемых дакументаў і тэрмінаў іх разгляду, парадак прыняцця рашэнняў аб іх прысуджэнні.

Указам таксама зацверджаны афіцыйныя геральдычныя сімвалы: эмблема спецыяльнага фонду Прэзідэнта па падтрымцы таленавітай моладзі, нагрудныя знакі лаўрэата фонду па падтрымцы таленавітай моладзі і фонду па падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў, зацверджаны палажэнні аб іх апісанні і выявы.

Дзейнасць фондаў, створаных у 1996 годзе, накіравана на стварэнне ўмоў для пошуку, станаўлення і творчага развіцця адоранай моладзі, стымулявання інтэлектуальнай і творчай дзейнасці навучэнцаў і студэнтаў, педагагічных і навуковых работнікаў.

### Прэзідэнт Беларусі выказаў спачуванні ў сувязі з гібеллю людзей у Гватэмале

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста выказаў спачуванні прэзідэнту Рэспублікі Гватэмала Альвара Калому, а таксама родным і блізкім загінуўшых у аўтакатастрофе.

**Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.**

У суд Маладзечанскага раёна і г. Маладзечна паступіла заява аб прызнанні адсутным без вестак **КОСАРАВА Юрыя Віктаравіча**, 8 мая 1976 года нараджэння, ураджэнца г. Маладзечна Мінскай вобласці, апошняе вядомае месцажыхарства і месцазнаходжанне: г. Маладзечна, вул. Вялікі Гасцінец, д. 73, кв. 37.

Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асоб, якія маюць звесткі пра Косарава Ю.В., паведаміць іх у суд Маладзечанскага раёна і г. Маладзечна на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Фрунзенскага раёна горада Мінска паступіла заява аб прызнанні адсутным без вестак **САЎКО Рослава Іванавіча**, 1950 года нараджэння, ураджэнца вёскі В. Мажэйкава Гродзенскай вобласці, які пражываў у г. Мінску па пр. Пушкіна, дом 83, кв. 21.

Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асоб, якія маюць звесткі пра Саўко Р.І., паведаміць іх у суд Фрунзенскага раёна г. Мінска (г. Мінск, вул. Д.-Марцінкевіча, дом 1/2, тэл. 252 80 88) на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

# РАСІЯНЕ ПРАГАЛАСАВАЛІ ЗА СТАБІЛЬНАСЦЬ

*(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)*

Дык чаму ж гэтая «сумная» выбарчая кампанія прыцягнула вялікую ўвагу ў свеце, выклікала шмат неадназначных, нярэдка супярэчлівых каментарыяў і супрацьлеглых ацэнак, асабліва ў ЗША і вядучых еўрапейскіх краінах? Чаму за ўсю гісторыю выбараў у Расіі ў прэс-цэнтры Цэнтральнай выбарчай камісіі акрэдытавалася рэкордная колькасць журналістаў? Адкуль такая вялікая лавіна крытыкі Крамля за «няправільныя паводзіны» ад так званых яго партнёраў на Захадзе? Ці не таму, што Расія нарэшце рашуча і ясна заявіла аб сваіх справядлівых прэтэнзіях на ўдзел у галоўных міжнародных справах, абвясціла курс на вяртанне ў разрад вялікіх дзяржаў. Ці не таму, што ёй надакучылі «сяброўскія» парады і натацыі краін сталай дэмакратыі і яна цяпер будзе жыць уласным розумам і адстойваць свае нацыянальныя інтарэсы па ўсіх накірунках і ўсюды насуперак супрацьдзеянням нядобразычліўцаў?

Аб гэтым неаднойчы ў рознай форме гаварылі Уладзімір Пуцін і Дзмітрый Мядзведзеў. І цяпер, пасля пераканаўчай перамогі апошняга, няма сумненняў у тым, што палітыка Крамля, дакладней, Пуціна і яго каманды, працягнецца з новай сілай. Цяпер усім, у тым ліку суседзям і нават нам, саюзнікам, давядзецца лічыцца з гэтай рэальнасцю. Дарэчы, у нядзелю позна ноччу ў прамым эфіры Мядзведзеў сказаў на прэс-канферэнцыі, што ў знешняй палітыцы безумоўным прыярытэтам стануць суседнія краіны, а яго першы замежны візіт у якасці кіраўніка дзяржавы будзе ў адну з краін СНД. Хочацца верыць, што ён прыедзе ў Беларусь.

Выбары былі ў многім паказальныя. Сціплы, мякка кажучы, вынік старшыні дэмакратычнай партыі Андрэя Багданава — 1,29 працэнта, акрамя іншага сведчыць і аб тым, што мінула эпоха самавылучэнцаў, навічкоў, «катоў у мяшку», калі палымянымі прамовамі на мітынгах і сходах, па тэлебачанні, папулісцкімі заклікамі і пустымі абяцанкамі можна было зарабіць палітычны капітал. Так, быў час, калі ў Расіі лёгка, амаль што на пустым месцы, без асаблівых на гэта перадумоў рабіліся і вялікія грошы, і палітычныя аўтарытэты. Сёння ў расійскай палітыцы жорстка канкурыруюць і адчайна змагаюцца ўплывовыя і магутныя сілы. Вядома, і цяпер харызма, моцны характар, прывабная знешнасць і прыроджаны палітычны нюх маюць вялікае значэнне. Але адных гэтых якасцяў ужо недастаткова, каб трапіць на Алімп улады.

Дзеля справядлівасці трэба адзначыць, што ў сваіх выступленнях, на сустрэчах з выбаршчыкамі, у тэледэбатах Багданаў неаднойчы выказваў вартыя ўвагі думкі і прапановы. Дарэчы, слушныя рэчы, як заўсёды, гаварыў і Зюганаў. Але што з таго? У Расіі даўно словы страцілі былую вартасць, людзям патрэбны канкрэтныя справы і доказы зрухаў да лепшага, упэўненасць у заўтрашнім дні, зразумелая і рэальная перспектыва на бліжэйшыя гады. Пуцін і Мядзведзеў яе пераканаўча акрэслілі, ім паверылі, а таму Расія выбрала іх як сімвал стабільнасці.

**Дзеючы прэзідэнт стаў нефармальным кіраўніком выбарчага штаба свайго пераемніка.**

Бадай, галоўная адметнасць прэзідэнцкай кампаніі ў тым, што мы сталі сведкамі паспяховай рэалізацыі новай стратэгіі і тактыкі выбарнай гонкі. На мой погляд, яе безумоўная навізна і, калі хочаце, галоўная рыса ў тым, што дзеючы прэзідэнт стаў нібы нефармальным кіраўніком выбарчага штаба свайго пераемніка. Так, шмат ішло размоў наконт таго, што на гэту ролю Пуціным былі падабраны два кандыдаты: віцэ-прэм'еры Дзмітрый Мядзведзеў і Сяргей Іваноў. А вось потым прэзідэнт спыніўся на Мядзведзеве. Думаецца, гэта, хутчэй за ўсё, была аперацыя-прыкрыццё абсалютна ў духу Пуціна. Нездарма Мядзведзеву даручылі курыраваць самыя цяжкія накірункі: сельскую гаспадарку, ахову здароўя, сярэднюю адукацыю, жыллёва-камунальную гаспадарку. Тут бы сам чорт рогі зламаў, а вось Мядзведзеў нават набыў лаўры нацыянальнага героя як паслядоўны праваднік і арганізатар на месцах пуцінскіх нацыянальных праектаў. І на гэты конт перад выбарамі Мядзведзеву было што паказаць і што сказаць народу.

Дзякуючы тэлебачанню на нашых вачах разгортваўся сцэнарый дакладна прадуманай, загадзя і выдатна спланаванай і ўдала праведзенай (калі лічыць па выніках галасавання) кампаніі пад умоўнай назвай «Пераемнік». Мы ўбачылі, як адносна сыры палітычны матэрыял, якім быў яшчэ тры-чатыры гады таму малады і малавядомы шырокай публіцы (хоць, безумоўна, разумны і перспектыўны) піцерскі юрыст Мядзведзеў, паступова ператвараецца ў дзяржаўнага дзеяча з сусветнай вядомасцю.

Што рухала Пуціным, чаму ён, вобразна кажучы, літаральна «за ручку» правёў Мядзведзева праз усе перашкоды, пасткі і падводныя плыні на пасаду прэзідэнта? Думаецца ім кіравала не столькі жаданне прасунуць свайго чалавека і застацца ў вялікай палітыцы, колькі пачуццё высокай адказнасці расійскага патрыёта за лёс Айчыны. Можа гэта гучыць і пафасна. Але менавіта пры Пуціне Расія адышла ад палітычнай і эканамічнай бездані, перастала балансаваць на мяжы развалу дзяржавы. За гэта расіяне неаднойчы аказвалі падтрымку свайму прэзідэнту. Вось і зараз паверылі: Мядзведзеў гэта якраз тое, што трэба.

Сёння вельмі многім здаецца, што 42-гадоваму Дзмітрыю Мядзведзеву неверагодна моцна пашчасціла стаць прэзідэнтам, маўляў, нарадзіўся ў сарочцы. Ёсць нават выказванні, што гэта было яму наканавана лёсам. Магчыма. Але ці такі лёгкі прэзідэнцкі хлеб, асабліва ў неабсяжнай Расіі? Невыпадкова Пуцін неяк прызнаўся, што ўсе восем гадоў прэзідэнцтва ён «пахаў як раб на галерах». Нешта падобнае чакае і Мядзведзева. Бо ён разам з Пуціным у час выбарчай кампаніі намалявалі столькі аптымістычных даляглядаў, раздалі так шмат прынцыповых і канкрэтных абяцанняў народу, што іх выкананне запатрабуе, без перабольшвання, тытанічных намаганняў. І гэта работа акрамя вялікіх унутраных праблем будзе сур'ёзна ўскладняцца (дай Бог памыліцца) паступовым пагаршэннем адносінаў з ЗША, атмасферай штучна нагнятальнай падазронасці да Расіі на міжнароднай арэне ў шэрагу еўрапейскіх сталіц.

**Леанід ЛАХМАНЕНКА.**

## Цывілізацыю любові пабудуюць маладыя

**Увечары ў суботу, 1 сакавіка, беларускія студэнты ўпершыню ўзялі ўдзел у тэлемосце «Мінск—Ватыкан», які аб'яднаў у супольнай малітве Папу Рымскага і студэнцкую моладзь з дзесяці краін Еўропы і абедзвюх Амерык. Дэвізам тэлемоста сталі словы «Еўропа і Амерыкі разам для пабудовы цывілізацыі любові».**

Фота Вольгі ЛАСКІ.

Разам з беларускімі студэнтамі, якія сабраліся ў мінскім архікатэдральным касцёле Імя Найсвяцейшай Панны Марыі, маліліся арцыбіскуп Мінска-Магілёўскі Тадэвуш Кандрусевіч, кардынал Казімір Свёнтэк, Апостальскі Нунцый у Беларусі арцыбіскуп Марцін Відавіч, старшыня Канферэнцыі каталіцкіх біскупаў у Беларусі біскуп Аляксандр Кашкевіч, духавенства, моладзь з усіх беларускіх дыяцэзій і шматлікія вернікі. Архікатэдра і крыпта пад касцёлам не змаглі ўмясціць усіх ахвотных, і каля тысячы чалавек удзельнічалі ў міжкантынентальнай малітве, якая доўжылася амаль дзве гадзіны, дзякуючы вялізнаму манітору, усталяванаму перад храмам. Ім не перашкодзіў і халодны сакавіцкі дождж. Трансляцыя тэлемоста, забяспечаная Белдзяржтэлерадыёкампаніяй, была арганізавана таксама ў мінскім касцёле імя святога Яна Хрысціцеля. Падчас трансляцыі адбываўся сінхронны пераклад на беларускую мову. Усяго ў тэлемосце ўзялі ўдзел некалькі тысяч чалавек.

Асноўнай часткай тэлемоста стала супольная малітва еўрапейскіх і амерыканскіх студэнтаў з Бенедыктам XVI. Моладзь малілася аб новым спасланні для ўсіх, хто навучаецца ў вышэйшай школе, дароў Святога Духа. Потым адбылася Ружанцовая малітва, дзе маладыя людзі з розных краін — кожны на сваёй мове — па чарзе ўзносілі малітвы, з якіх складаецца набажэнства Каталіцкага Касцёла, прысвечанае Божай Маці. Па заканчэнні тэлемоста Папа ўручыў прадстаўнікам студэнцтва тэкст энцыклікі, прысвечанай хрысціянскай надзеі, і звярнуўся з такімі словамі:

— Дарагія студэнты, станавіцеся мужнымі і адданымі дзеячамі цывілізацыі любові, развівайце новае міжуніверсітэцкае супрацоўніцтва паміж вашымі навучальнымі ўстановамі і будзьце сведкамі прамяністай сілы Евангелля ў сучаснай культуры вашых кантынентаў…

**Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.**

## У БЕЛАРУСІ ЗА Д. МЯДЗВЕДЗЕВА АДАЛІ ГАЛАСЫ 80,9 ПРАЦЭНТА ГРАМАДЗЯН РАСІІ

Большасць грамадзян Расіі, якія ўдзельнічалі ў выбарах прэзідэнта Расійскай Федэрацыі на тэрыторыі Беларусі, аддалі галасы за Дзмітрыя Мядзведзева (80,9 працэнта выбаршчыкаў). Аб гэтым паведаміў прэс-сакратар пасольства Расіі ў Беларусі Аляксандр Фралоў. За Андрэя Багданава прагаласавала 1,46 працэнта, за Уладзіміра Жырыноўскага — 6,99 працэнта, за Генадзя Зюганава — 9,86 працэнта. Усяго ў выбарах прэзідэнта Расіі ўдзельнічалі 8 тыс. 372 расійскія грамадзяніны, якія пастаянна пражываюць ці часова знаходзяцца на тэрыторыі Беларусі. Гэта ў 1,5 раза перавышае паказчык яўкі на нядаўніх выбарах у Дзяржаўную Думу Расійскай Федэрацыі, адзначыў Аляксандр Фралоў. Ён выказаў удзячнасць беларускаму боку за падтрымку ў падрыхтоўцы і правядзенні выбараў прэзідэнта Расіі на тэрыторыі Беларусі.

**Кар. БЕЛТА.**

### ЗАХВАРЭЛА НА ШАЛЕНСТВА КАРОВА

У Івацэвіцкім раёне на прыватным падворку выяўлены факт шаленства каровы. Пяць чалавек, якія маглі быць у кантакце з хворай жывёлай, праходзяць курс імунапрафілактыкі. Гэта ўжо трэці выпадак захворвання кароў на небяспечную хваробу ў гэтым годзе ў Брэсцкай вобласці.

**Яна СВЕТАВА.**

Фота БЕЛТА.

**Свята праводзінаў зімы прайшло ў Мінску, у брыгадзе спецыяльнага прызначэння. Беларускія спецназаўцы правялі традыцыйныя для Масленіцы гулянні — лажанне на слуп за падарункамі, забава «сценка на сценку» (на фота), перацягванне каната, а таксама жартоўная эстафета паміж батальёнамі. Зразумела, свята не абышлося без традыцыйных бліноў, якімі бясплатна частавалі ўсіх гасцей.**

## Абзац

◆ **У студзені ў Беларусі адзначаны ўсплёск нараджальнасці. За першы месяц 2008 года нарадзілася 9 тыс. 159 малых — на 12,3 працэнта больш, чым у студзені мінулага года. Сярод рэгіёнаў рэспублікі найбольшы прырост колькасці нараджэнняў упершыню адбыўся ў Гродзенскай вобласці (21,8 %). На другім месцы — сталіца: у сем'ях мінчан з'явілася на свет 1 тыс. 736 хлопчыкаў і дзяўчынак.**

◆ У Непале ўпаў верталёт МІ-17, які належыць ААН. 10 чалавек загінула. Крушэнне адбылося за 100 км на ўсход ад Катманду. Сярод ахвяраў амандзір экіпажа і бортмеханік — расійскія грамадзяне, другі пілот — грамадзянін Беларусі Дзмітрый Малышаў.

◆ **Цэнтральная Еўропа апынулася ў эпіцэнтры ўрагану. Першае разбуральнае дзеянне стыхіі закранула Чэхію. Сіла ветру ў асобных раёнах краіны дасягала 130 кіламетраў у гадзіну. Ахвярай урагану стала 11-гадовае дзіця. Услед за Чэхіяй атаку ўрагану прыняла Аўстрыя, дзе ахвярамі стыхіі сталі яшчэ тры чалавекі. У двух выпадках людзі знаходзіліся ў аўтамабілях, на якія паваліліся пашкоджаныя ўраганам дрэвы, у трэцім — чалавек атрымаў смяротныя раненні пры абрушэнні скальнай пароды.**

◆ У Крыме прайшло свята зімы, у ходзе якога быў устаноўлены рэкорд Украіны па лепцы рэкорднай колькасці арыгінальных снегавікоў. Удзельнікам свята на плато Ай-Петры ўдалося вылепіць з мокрага снегу 417 розных снегавікоў. Арганізатары свята адзначылі двух лепшых снегавікоў. Імі сталі пышнацелая «снежная баба на пляжы», створаная сімферопальскімі журналістамі, і практычна двухметровая статуя са снегу.

◆ **Упершыню ў гісторыі мусульманскага свету жанчына зможа афармляць шлюб паводле мусульманскага абраду ў якасці маазуна (натарыуса). Амаль Саліман, якая мае ступень у юрыспрудэнцыі, абышла 10 сапернікаў-мужчын у барацьбе за месца. У інтэрв'ю егіпецкай прэсе міс Амаль заявіла, што зможа зразумець, ці сапраўды жанчына хоча выйсці замуж, або яе прымушаюць.**

## Поўны абзац

***Зламыснік, які абрабаваў супермаркет у амерыканскім штаце Аёва, пакінуў на месцы злачынства сваю падатковую дэкларацыю. Злачынец уварваўся ў невялікі магазін і запатрабаваў ад прадаўца аддаць яму выручку. Атрымаўшы 141 долар, ён зняў з сябе куртку і шапку і збег. У кішэні курткі паліцыя і знайшла падатковую дэкларацыю з указаннем імя і прозвішча. Астатняе было справай тэхнікі.***

**Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і Інфармагенцтваў.**

## Факт

### ТЫДЗЕНЬ НЯЎСТОЙЛІВАГА НАДВОР'Я

**На працягу ўсяго тыдня надвор'е ў Беларусі будуць вызначаць слаба актыўныя цыклоны, якія рухаюцца да нас з боку Атлантыкі праз краіны Балтыкі, — паведаміў рэдакцыі начальнік службы гідраметэапрагнозаў Рэспубліканскага гідраметцэнтра Дзмітрый Рабаў.**

Менавіта таму ў бліжэйшыя 5 дзён чакаюцца ападкі ў выглядзе мокрага снегу і дажджу. Уначы і раніцай на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы ад 1 да 6 градусаў марозу, удзень — ад мінус 2 градусаў па поўначы да плюс 5 градусаў па паўднёвым захадзе краіны. Толькі 5 сакавіка ападкаў не прадбачыцца.

У выхадныя ападкі чакаюцца толькі месцамі, на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы — 1—7 марозу, удзень — ад мінус 2 да плюс 4 градусаў.

**Сяргей КУРКАЧ.**

### У БРЭСЦКАЙ ВОБЛАСЦІ «ЗАПЛАКАЛІ» БЯРОЗЫ

**Тэмпературныя анамаліі сёлетняй зімы раней за тэрмін «абудзілі» дрэвы. На гэтым тыдні на поўдні Брэсцкай вобласці адзначаны рух соку ў бяроз.**

Як паведамілі ў Брэсцкім абласным вытворчым лесагаспадарчым аб'яднанні, традыцыйна на Брэстчыне бярозавы сок пачынаюць нарыхтоўваць у другой палове — канцы сакавіка. Летась рух соку пачаўся прыкладна на 10 дзён раней — масавую нарыхтоўку бярозавага соку лясгасы пачалі 14 сакавіка. Рэкордным у гэтых адносінах быў люты 1990 года. У адзін з дзён тэмпература паветра дасягнула плюс 17 градусаў, і лясгасы пачалі збор дрэўнага соку 23 лютага.

Сёлетні люты таксама балуе брастаўчан цяплом. Тэмпература на ўзроўні плюс 8—10 градусаў у паўднёвых раёнах вобласці стала амаль нормай. Калі надвор'е на поўдні вобласці не пагоршыцца, не выключана, што Брэсцкі і Маларыцкі лясгасы пачнуць нарыхтоўваць бярозавы сок ужо на наступным тыдні.

**Вольга КАБЯК, БЕЛТА.**

**Камітэт эканомікі Мінгарвыканкама выказвае глыбокае спачуванне намесніку начальніка ўпраўлення знешнеэканамічнай дзейнасці Караленка Людміле Уладзіміраўне ў сувязі з напаткаўшым яе горам — смерцю мужа.**

### МУЖЫКОЎ «ЗАНЕСЛА»?

**А інакш чаго брыгада рабочых Кармянскага філіяла КУП «Гомельаблпаліва» без дазвольных дакументаў высекла 35 кубічных метраў драўніны — дрэў, што не ўваходзяць у дзяржаўны лясны фонд?**

За гэтым заняткам паблізу вёскі Касяляцкі Кармянскага раёна ў лясным масіве рабочых пры правядзенні прыродаахоўнага рэйду заспелі работнікі Кармянскай міжрайінспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету. Прыродным рэсурсам нанесены ўрон у буйным памеры — на суму ў 136 базавых велічынь. Матэрыялы перададзены ў мясцовы РАУС для вырашэння пытання аб узбуджэнні крымінальнай справы.

**Сяргей РАСОЛЬКА.**

# ЗДАРОВЫ КАЛГАС

*(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)*

### Эканоміка здароўя

У «Радзіме» вырашылі матэрыяльна зацікавіць тых, хто кінуў курыць. А потым спахапіліся, што трэба не пакрыўдзіць і тых, хто ніколі і не трымаў цыгарэту ў руках. Так нарадзілася лічба: тым, хто не курыць, дадаюць 10 працэнтаў прэміі ад заробку.

— Вам падаецца, што лічба не гучыць? — пытаецца Лапацентаў. — А гэта выліваецца ў прыстойныя сумы! У нас сярэдні заробак летась склаў 508 тысяч рублёў, гэта значыць за некурэнне — плюс 50 тысяч у месяц і 600 тысяч у год. А калі не кураць муж і жонка — удвая больш. А яшчэ не будзе выдаткаў на цыгарэты, і ў будучым удасца зэканоміць на леках. Вось якая эканоміка!

Прычым калі размова пайшла пра канкрэтныя, а не сімвалічныя грошы, узнікла праблема — як даведацца дакладна: а ці не курыць чалавек употайкі? Падман выкараніў грамадскі добраахвотны кантроль, які ніколі не дазволіць камусьці курыць і адначасова багацець, у той час калі іншым нікаціновая залежнасць каштуе немалых грошай.

Але сёлета будзе яшчэ горш — у сэнсе грамадскага ціску. Угаворваць кінуць курыць тых 58 чалавек будзе не кіраўніцтва, а сам калектыў! Падраздзяленням гаспадаркі даведзены план, і калі ён будзе выкананы — усім некурцам даплата складзе ўжо 15 працэнтаў.

— Эканаміст падлічыць, колькі страчвае кожны працаўнік з-за таго, што Іван курыць. І няхай яны там на ферме збіраюцца кожную вольную хвіліну і абмяркоўваюць, што ім з тым Іванам рабіць, — усміхаецца Аляксандр Міхайлавіч, цалкам задаволены хітрым планам.

### Пахаванне цыгарэтаў

Эканаміст Надзея Канстанцінаўна Аўчыннікава са звыклай лёгкасцю б'е па кнопках калькулятара. Яна падлічвае, у колькі абыходзіцца сямейнаму бюджэту, што муж курыць. Грошы на цыгарэты і нявыплачаная прэмія — каля двух мільёнаў у год!

— Яшчэ ў маладосці ад жаніха запатрабавала, каб кінуў, — расказвае Надзея Канстанцінаўна. — А на вяселлі зноў убачыла з цыгарэтай! Я яго ўгаворваю кінуць. Але пакуль не ўдаецца, бо праца ў яго нервовая. Але я ўсё яшчэ спадзяюся...

Муж дыспетчара Валянціны Мікалаеўны Івановай — механізатар, у 50 гадоў задумаўся пра здароўе і жыццё. Два сыны не кураць катэгарычна, а жонка, прафесійны педагог, тактычна выхоўвала сужэнца, падкідвала артыкулы пра карысць здаровага ладу жыцця.

Мужчына кінуў, але гэта далося курцу з 25-гадовым стажам вельмі цяжка. Аднак ён трымаецца з леташняга кастрычніка без збояў. Штодня ў кішэню бацьку не забываюцца пакласці доўгайгральныя цукеркі ды семкі.

Іванова ўпэўненая: каб кінуць курыць — неабходная падтрымка сям'і. Гэта, вядома ж, карпатлівая праца: трэба браць ласкай, цярплівасцю, угаворамі, нават хітрыкамі.

— А яшчэ мы пахавалі цыгарэты, у літаральным сэнсе, — шчыра расказала Валянціна Мікалаеўна. — Набылі ў краме пачак самых дарагіх цыгарэт, прыйшлі дадому, спалілі і памянулі іх шампанскім!

### Курыць альбо не курыць?

Насуперак чаканням, у «Радзіме» нідзе няма супрацьтытунёвай агітацыі.

— Гвалтам мілым не станеш, — тлумачыць Аляксандр Лапацентаў. — Наадварот: забаронены плод салодкі. Я запатрабую ад чалавека кінуць курыць, а ён, можа, удвая больш стане дыміць ад хвалявання. Толькі самастойна можна зразумець, што цыгарэта — гэта дрэнна.

Конюх Мікалай Бельскі ўпарта курыў з 15 гадоў. Ён, чалавек ужо немалады, шмат разоў спрабаваў кінуць курыць — з панядзелка, з Новага года...

— Мне падказалі, што могуць дапамагчы таблеткі, — расказвае Мікалай. — А тут усе вакол разважаюць пра здаровы лад жыцця! А самае галоўнае — матэрыяльны стымул.

Жонка Наталля, якая і сама курыла, падтрымала мужа. Цяпер апошні пачак цыгарэт на халадзільніку ў хаце Бельскіх так і ляжыць некранутым.

— Мы задаволеныя, — гаворыць конюх. — Жонка пасвяжэла, я стаў сябе лепей адчуваць. Правільна, што такая палітыка гаспадаркі.

Усяго за 2007 год СВК «Калгас «Радзіма» выплаціў некурцам 111 мільёнаў рублёў.

— Паглядзіце, мы прывезлі з раённага падвядзення вынікаў шэсць з сямі сцягоў перадавікоў вытворчасці, — хваліцца Аляксандр Лапацентаў. — Гэта, я лічу, і вынік некурэння, і цвярозасці, і ўсяго іншага.

### Толькі латругам нічога не плацяць

У гаспадарцы гавораць, што часы змяніліся: «за Саветамі» механізатару за дасягненні чаплялі на трактар сцяжок, і ён гэтым ганарыўся. Сёння ўсё ж грашовыя знакі важней.

Таму ў «Радзіме» стварылі цэлую сістэму заахвочвання за добрую працу і паводзіны і, з іншага боку, жорсткіх спагнанняў за парушэнне дысцыпліны. Прычым «наплюваць» на даплаты немагчыма: яны складаюць ледзь не палову заробку калгасніка.

— За высокатэхналагічную працу і добрыя паводзіны ў быце мы летась заплацілі 192 мільёны рублёў, — рапартуе галоўны эканаміст Надзея Аўчыннікава. — Калі чалавек тры гады адпрацаваў без заўваг, то ён мае права атрымаць двайныя адпускныя: на гэта ў 2007 годзе выдаткавана 128 мільёнаў рублёў.

— Я стажыраваўся ў 1998 годзе ў Германіі і даведаўся, што ў немцаў — дзве расцэнкі: добра працуеш альбо дрэнна працуеш, і адпаведна атрымай, — расказвае кіраўнік СВК. — Дома я прыдумаў сваю схему. Шляхам тайнага галасавання людзі вызначалі катэгорыі калегам: даплата 1-й катэгорыі — 40 працэнтаў, другой — 20 працэнтаў, і нуль — трэцяй, у якой латругі (так у нас называюць гультаёў). І каб зарабіць першую катэгорыю, трэба добра папрацаваць.

Але гэта яшчэ не ўсё. Адзін з «навароtаў» — стыпендыя школьнікам, якія вучацца на добра і выдатна. Такая выплата існуе ўжо шмат гадоў. На аднаго ў чвэрць — 105 тысяч рублёў, немалыя грошы для школьніка. Нездарма цяпер не настаўнікі просяць дзяцей добра вучыцца, а вучні ўгаворваюць педагогаў даць ім магчымасць пераздаць няўдалыя тэсты.

А цяпер у «Радзіме» вырашылі яшчэ і бацькам даплачваць за станоўчае выхаванне, і нават незалежна ад вынікаў вучобы. Можа, малы не ведае матэматыку, затое малюе выдатныя карціны?..

### Для Лапацентава няма нічога немагчымага

По заробках «Радзіма» стабільна ідзе ў Бялыніцкім раёне наперадзе. Аб'ёмы прадукцыі павялічваюцца штогод на 10—20 працэнтаў. І такіх вынікаў удаецца дасягнуць за кошт дысцыпліны, якая 14 гадоў таму пачалася з... таго самага некурэння! Цяпер тут нікога не ўгаворваюць і не прымушаюць працаваць добра. Людзі ведаюць: будзе дысцыпліна — будуць вынікі — з'явяцца і грошы.

— Ведаеце, мы заўсёды будуем дамы з выгодамі, — нібыта здалёк пачынае Аляксандр Лапацентаў. — І летась пабудавалі 25 цудоўных дамоў — еўрарамонт, газ, ацяпленне і гэтак далей. Усё ёсць, толькі жыві і працуй. І нягледзячы на гэта, ніводны чалавек з горада да нас не прыехаў. Іншы лад жыцця, тут звычка патрэбная. Таму трэба выхоўваць сваіх вяскоўцаў!

Расповед пра поспехі «Калгаса «Радзіма» зусім не азначае, што гаспадарка жыве без праблем. Іх, безумоўна, хапае. І справа не толькі ў хібах цэнавай палітыкі, на якія скардзяцца ўсе сельгасвытворцы.

Напрыклад, да гэтага часу у Вішове незадаволеныя тым, як распарадзіліся сродкамі на будаванне аграгарадка. Новыя слупы, асфальт, пафарбоўка даху школы — вось галоўныя работы за 4 мільярды рублёў. Між тым, калгаснікі тады распрацавалі праграму з улікам таго, каб мільярды ўжо заўтра давалі прыбытак. Але яна не была запатрабаваная.

Аляксандр Міхайлавіч сёння прыйшоў да высновы, што трэба будаваць новыя дамы не проста паводле плана, а для канкрэтнай сям'і. Пад чалавека, які будзе працаваць належна і прыносіць карысць гаспадарцы. А зэканомленыя сродкі выдаткоўваць на новыя тэхналогіі.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Лапацентаў — старшыня калгаса, як кажуць, старой загартоўкі, але з сучасным разуменнем рэальнасці. Часам ён выказвае ідэі, якія з афіцыйнага пункту гледжання падаюцца немагчымымі. Але сам ён ведае, што нічога немагчымага ў жыцці няма. Кіраўнік «Радзімы» калісьці быў, як ён кажа, «несусветным камуністам», а потым яго светапогляд кардынальна памяняўся. Цяпер ён лічыць, што гаспадар — гэта самае галоўнае. І калі вяскоўцы будуць працаваць на сваю будучыню, каб потым даць дарогу ў жыцці сваім дзецям — тады і будзе плён. І называй яго як хочаш. І без лішніх заклікаў людзі будуць турбавацца пра свае здароўе і лад жыцця.

**Ілона ІВАНОВА,**
*Бялыніцкі раён.*

## Спорт-тайм

### Узлёт Чайкі

Беларуска Вікторыя Чайка выйграла залатыя медаль на чэмпіянаце Еўропы ў стральбе з пнеўматычнага пісталета з дыстанцыі 10 метраў. Спартсменка на тры ачкі апярэдзіла Ніно Салуквадзэ з Грузіі.

### Баксёрскія ліцэнзіі

На адборачным турніры да Алімпіяды-2008, які праходзіць у Італіі, тры з адзінаццаці беларускіх баксёраў заваявалі пропускі ў Пекін. Для гэтага патрэбна было прабіцца ў галоўны паядынак спаборніцтваў, што зрабілі Магамед Нурудзінаў (вага да 69 кг) і Віктар Зуеў (91 кг), якія сталі пераможцамі ў сваіх баях. Алімпійская пуцёўка і ў сярэбранага прызёра Рамазана Магамедава (вага да 81 кг). У кроку ад набыцця ліцэнзіі спыніўся ўладальнік «бронзы» Антон Бекіш (48 кг). Сярод прадстаўнікоў 40 краін беларуская зборная заняла другое месца ў медалёвым заліку, саступіўшы ўкраінцам.

### Жукаву ацанілі

Беларуская грацыя Іна Жукава тройчы вызначылася на этапе гран-пры па мастацкай гімнастыцы ў Маскве. У фіналах практыкаванняў у асобных відах яна стала другой з абручом і трэцяй са скакалкай і са стужкай.

### Футбалісты — у плей-оф ЧС

Выйграўшы ў заключным матчы ў Чарнагорыі (5:0) зборная Беларусі па міні-футболе пад кіраўніцтвам Валерыя Дасько заняла першае месца ў 5-й групе адборачнага турніру да ЧС-2008 у Румыніі і выйшла ў плей-оф, які адбудзецца з 29 сакавіка па 16 красавіка.

### Касціцын перакрыў вынік Цыплакова

Хакеіст Андрэй Касціцын пабіў рэкорд Уладзіміра Цыплакова ў наймацнейшай лізе планеты, на рахунку якога ў першынстве НХЛ-1997/1998 было 18 галоў за «Лос-Анджэлес». Форвард «Манрэаль Канадзіенс» закінуў днямі сваю 19-ю шайбу ў гульні з «Бафала».

### Самыя дарагія

Бразільскі паўабаронца Кака прызнаны самым высокааплатным футбалістам у свеце па версіі часопіса Futebol Finance. У дзесятку ўвайшлі Рыкарда Кака — 9 млн еўра ў год, Раналдзіньё — 8,52 млн, Фрэнк Лэмпард — 8,16 млн, Джон Тэры — 8,16 млн, Фернанда Торэс — 7,92 млн, Андрэй Шаўчэнка — 7,8 млн, Міхаэль Балак — 7,8 млн, Крышціяну Раналду — 7,68 млн, Цьеры Анры — 7, 68 млн, Сцівен Джэрард — 7,68 млн еўра.

## Простыя рэчы

# Вясло

**Сямідзесятыя гады. Самы пачатак іх. І ў нашу правінцыю дасталіся перанасныя магнітафоны. Іх няшмат. Але вечаровай парой выйдзеш у цэнтр, у гарадскі сквер — чуецца музыка гэтых самых перанасных магнітафонаў. І практычна з кожнага — хрыплаваты і непаўторны Высоцкі. Як ён спяваў пра статую, якую замежны турыст спрабаваў вывезці з нашай краіны, выдзеўбшы ў зубе дупло. Не атрымалася, пільны мытнік выняў з гэтага дупла статую. Праўда, толькі без весла.**

Статуя з вяслом… Гэта наша эпоха. Скульптура жанчыны альбо мужчыны з вяслом у руках абавязкова павінна была ўпрыгожваць тагачасны парк культуры і адпачынку. А што Высоцкі? Ён прыкмеціў нашу тагачасную паўсюльную манументальную каштоўнасць. Ён усміхнуўся разам з намі над гэтым. І ўсміхнуўся прарочa. Фізічная культура і спорт засталіся, але не ў сімвалічных іх выявах сямідзесятых гадоў, а ў рэальных справах сённяшняга дня. Няма гэтых статуй з вяслом у Пастаўскім гарадскім парку. Але затое ёсць месцы, дзе моладзь, і не толькі моладзь, можа займацца любімымі відамі спорту. Ёсць у Паставах каманды, якія годна трымаюць сваю марку на рэспубліканскім узроўні.

А статуя з вяслом… Ведаеце, зусім нядаўна давялося пабачыць яе на беразе аднаго са шматлікіх азёраў нашага краю. Камерсант выкупіў яе некалі, перавёз, паставіў на тэрыторыі сваёй дачы. І глядзіцца! На зялёным мурагу, над сінявой чыстага яшчэ возера — глядзіцца.

Калі табе за пяцьдзесят — успамінаеш з асалодай мінулае ды маладое. У тых жа сямідзесятых, а, магчыма, у васьмідзесятых была ў нас папулярная пласцінка з запісамі песень кампазітара Давіда Тухманава. Называлася яна, наколькі памятаю, «На хвалі маёй памяці». Вершы ён браў з розных эпох і розных паэтаў. Але папулярнасць гэтых пласцінак была вялікай. Сёння ўжо, відаць, няма і тых пласцінак, і нават тых прайгравальнікаў, на якіх мы слухалі песні. А вось адна песня помніцца. Студэнт адпраўляецца па навуку ў Еўропу, развітваецца са сваімі сябрамі і сяброўкамі:

*Вот стою, держу весло,*
*Через миг отчалю.*
*Сердце бедное свело*
*Грустью и печалью...*

Як нам тады спявалася, як неапраўдана сумавалася! А сапраўдны сум па пражытым і па нечым нязздейсненым прыходзіў толькі пасля. У васьмідзесятых, выдаючы чарговы альманах пастаўскіх паэтаў «Рунь», быў зачараваны вершам Яўстафія Абрамовіча (ужо нябожчыка) «Гарлачыкі». Гэта нарачанскія ўспаміны паэта аб юнацтве, аб тым, што ніколі не вернеш, але ж было, было...

*Да гэтых кветак,*
*што дзівоснымі*
*З тых непаўторных дзён заву,*
*У светлых снах махаю вёсламі,*
*Але ніяк не даплыву.*

Увогуле, у беларускай паэзіі вясло мела вельмі часта сімвалічнае значэнне.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Мой настаўнік, паэт Сяргей Панізнік напісаў:

*Час! Вясна бярэ вясло:*
*адраджае вершамроі,*
*словалюбныя настроі,*
*любароднае святло.*

Яно, вясло, — і простая рэч. І разам з тым нешта, што дазваляе трымаць накірунак, супрацьстаяць цячэнню. Калі яго, весла, няма, то бывае вельмі цяжка. Вось у Аляксея Пысіна, досыць забытага, але цудоўнага нашага паэта, які аднойчы прагаварыўся пра сябе — «нібы патрыцый на выгнанні». Дык вось у яго:

*А няма ні лодкі, ні парома,*
*Ні абломка слізкага весла.*

Напісаў гэтыя радкі і ўзгадалася зноў жа з сямідзесятых. Вясляр. Давялося і мне пабыць крыху ў гэтай якасці. Не проста ў лодцы на шматлікіх нашых азёрах у час адпачынку, а рыхтуючыся прафесійна. Захаваўся дакумент. 15 кастрычніка 1973 года я быў залічаны курсантам у Віцебскі марскі клуб. Вучыўся на электрамеханіка, але рыхтавалі нас для службы на флоце. Такім чынам, і марская падрыхтоўка на Дзвіне. Навучалі нас плаваць на ялах. Гэта ад галандскага — jol. Ял — 2—8-вёсельная адносна кароткая і шырокая суднавая шлюпка з транцавай (плоскай) кармой. У нас былі шасцівёсельныя. Шэсць чалавек браліся за вёслы, а сёмы сядзеў на рулі. Вось, сапраўды, слізкае, як у Пысіна, вясло. На Дзвіне халодны вецер, дождж, часам і снег. А ты абедзвюма рукамі трымаеш гэта вялікае вясло, вяслуеш па камандзе. Вясло абмярзае, выслізгвае з рук. Але вяслуй! Трэба выканаць нарматыў, каб атрымаць нейкі, самы неабходны будучаму мараку, разрад. Самае цікавае было ў тым, што, адпраўляючыся на Дзвіну, сядаючы за вялікія вёслы яла, мы не мелі ні спецыяльнай вопраткі, ні ботаў, і спаборніцтвы на гэтых вёслах праводзіліся без ніякіх афіцыйных прадстаўнікоў. Нашы вынікі, з секундамерамі ў руках, фіксавалі выкладчыкі клуба. Але разрады мы атрымалі, атрымалі і адпаведныя пасведчанні аб заканчэнні Марскога клуба. Ды толькі ўсю нашу каманду адправілі служыць у пяхоту. Такі быў час, такая эпоха, як сказаў некалі паэт, што пажадаў застацца без імені, а толькі з псеўданімам — Лысагорскі.

Вяславаць мне ў жыцці даводзілася нямала. Ды ў нашым рачным ды азёрным краі — інакш нельга. Бывала, што і ў час сваіх журналісцкіх камандзіровак дастаўляўся да патрэбнай мне мясціны на лодцы. Было. Гаспадар яе ўручыў мне вясло, а дакладней простую драўляную рыдлёўку, не такую і доўгую — трэба нахіляцца над стромкай у гэтым месцы Дзісной — «Вяслуй!»

І веславаў.

Але ёсць некалькі цудоўных нарачанскіх успамінаў. Тады крыху прыхапіла сэрца. І гады з чатыры запар я атрымліваў пуцёўкі ў Дом адпачынку «Нарач». Як правіла даставалася мне гэта ласа ў восеньскі час — кастрычнік—лістапад. Але ж тады выпадалі цудоўныя цёплыя восені. І вось бярэш на лодачнай станцыі лодку. Прымаеш вёслы. Яны тады на Нарачы былі адметныя: доўгія, драўляныя, з рыдлёўкамі, нібыта лыжкі. Рыдлёўкі з пластмасы. Такім вяслом грабанеш — коцішся па спакойнай нарачанскай вадзе на шмат дзесяткаў метраў. Я ведаў, што многія беларускія паэты і пісьменнікі ў свой час здзяйснялі своеасаблівы хадж: абыходзілі нашу жамчужыну пехам. У мой час гэта было ўжо не так і проста. Панабудавалі шмат санаторыяў, дамоў адпачынку, тургасцініц, кемпінгаў. Пазагароджвалі возера. А я вырашыў абплысці яго на вёслах. Дарэчы, у старой беларускай мове ёсць і такое слова — веслаўка. Каментарыяў не патрэбна.

І вось у мяне два вяслы, ходкая, лёгкая лодка, спадарожніца. Між іншым, стартаваў прыкладна ад таго месца, дзе некалі былі домікі для адпачынку супрацоўнікаў «Звязды». Не ведаю, ці захаваліся яны сёння.

Праплылі мы да Наносаў, праплылі далей, туды, дзе нашы славутыя санаторыі. Праплылі практычна да таго перашыйку, які раздзяляе Нарач і Мястра. І тут узнялася хваля. Мая спадарожніца прадбачліва выйшла на бераг і рушыла да аўтобуснага прыпынку, каб вярнуцца назад, у Дом адпачынку.

А я аддаўся волі гэтых самых, нечаканых нарачанскіх хваляў. Лодка лёгкая, пустая. На вадзе ў такі час няўстойлівая. Я практычна не веславаў, а толькі вёсламі стараўся накіраваць лодку так, каб хвалі білі ў карму.

І гнала ж мяне! Тут успомніліся ўсе гісторыі пра нарачанскіх рыбакоў, якія знаходзілі свой супакой на дне нашага беларускага мора, пра тое, што разгневаная Нарач часам магла выкінуць на бераг столькі рыбы, што ў галодны год хапала на харчаванне жыхарам навакольных вёсак.

...Мяне літаральна ўдарыла аб прычал у тым месцы, дзе браў у арэнду лодку. Дзяжурны хуценька прывязаў яе да кала, выцягнуў вёслы.

— Дзякаваць Богу, ты апошні.

Я ўскінуў вёслы на плячо, занёс іх у бытоўку. Мы яшчэ пасядзелі некалькі хвілін, пакурылі.

— Мора...

— Мора, не мора, але бывае. — І мой суразмоўца кінуў позірк у кут, дзе ляжала некалькі паламаных вёслаў.

Ніколі не даводзілася самому выrабляць вёслы. Патрэбна для гэтага сваё, «лёгкае» дрэва, ды і спрыт адпаведны. А вось уключыны ў лодцы, прыстасаванні для замацавання вясла на борце лодкі, даводзілася рамантаваць неаднойчы. І яшчэ ў іх ёсць адна асаблівасць — рыпяць. Каб не рыпелі, патрэбна адпаведная змазка. Але гэта ўжо з навыкаў браканьераў ці паляўнічых, да якіх, дзякаваць зноў жа Богу, сябе не адношу.

З даўніх часоў вясло было і своеасаблівым узбраеннем не толькі рыбакоў, але і тых, хто вырашаў прагуляцца на лодцы. Помніце, быў у Расіі акцёр-сатырык, сапраўдны мужык, які сваю кар'еру пачынаў з аповедаў аб тым, як ён ішоў з лазні і... нехта яго даганяў з вяслом.

А завяршыць аповед пра простую рэч — вясло, дазвольце сваім вершам, крыху тужлівым.

*Рэчка майго маленства*
*(Колькі разоў патанаў):*
*Вясна, ручаёў шаленства —*
*Вясло дастае да дна.*
*Вербы майго дзяцінства*
*(Не помню мацней за іх)*
*У самазгубным адзінстве*
*Хіляцца ў хвалі ракі.*
*Толькі неба скрозь кроны,*
*Неба ў люстэрку вады*
*Глыбокае да бяздоння.*
*Таму і прагнем туды.*

**Алесь КАСЦЕНЬ.**
*Вёска Касцяні Пастаўскага раёна.*

## «ЛЁСАМ ДАРАВАНЫЯ СУСТРЭЧЫ»

**Пад такой назвай у Нацыянальным музеі гісторыі і культуры Беларусі з 29 лютага па 2 сакавіка прайшла фотавыстава Алы Ткачэнкі.**

Сто пяцьдзесят фотапартрэтаў вядомых дзеячаў культуры і мастацтва Беларусі і Расіі, якія дэманстраваліся на выставе, — гэта вынік працы фотамастачкі за апошнія восем гадоў.

**Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.**

**Ала ТКАЧЭНКА са сваімі работамі.**


## Паритетбанк

### Уважаемые акционеры ОАО «Паритетбанк»!

**27 марта 2008 года в 10.00 часов состоится годовое Общее собрание акционеров банка по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 5, ауд. 414 (конференцзал) — ГУ «Республиканский культурно-просветительный центр управления делами Президента Республики Беларусь».**

**ПОВЕСТКА ДНЯ:**

1. О процедурных вопросах проведения годового Общего собрания акционеров.
2. Об отчете о работе Правления ОАО «Паритетбанк» в 2007 году и задачах на 2008 год.
3. Об отчете о работе Ревизионной комиссии ОАО «Паритетбанк».
4. Об отчете Наблюдательного Совета ОАО «Паритетбанк» о работе за 2007 год.
5. Об утверждении годового баланса, отчета о прибылях и убытках и порядке распределения прибыли за 2007 год.
6. Об избрании Наблюдательного Совета ОАО «Паритетбанк».
7. Об избрании Ревизионной комиссии ОАО «Паритетбанк».

**Регистрация участников будет осуществляется с 9.20 до 9.50 часов.**

При регистрации акционерам необходимо предъявить документ, удостоверяющий личность:

- представителям акционеров — документ, удостоверяющий личность, и доверенность;
- руководителям юридических лиц (акционеров) — удостоверение руководителя либо иной предусмотренный законодательством документ, подтверждающий полномочия руководителя.

*С материалами собрания участники смогут ознакомиться по месту проведения собрания одновременно с прохождением регистрации.*

**Телефон для справок: (8 017) 288 49 43.**

*ОАО «Паритетбанк». Лиц. Национального банка РБ № 5 от 27.10.2006 г. УНП 100233809*


## Суб'ектыў

# РОКЕРАЎ КАРАНАВАЛІ, ПРЭМІЮ... ПАХАВАЛІ?

**Сёлетняя «Рок-каранацыя» зноў атрымалася скандальнай. І, магчыма, апошняй**

**«Беларускі аналаг Грэмі», які прайшоў у апошні дзень зімы ў канцэртнай зале «Мінск», атрымаўся вельмі неадназначным. Натуральна, наўрад ці хто стане аспрэчваць заслужаная права «Нейра Дзюбель» на галоўную карону «Гурт года», але вось да самой цырымоніі ў многіх — музычных крытыкаў, журналістаў, дый саміх артыстаў — назапасілася столькі прэтэнзій, што праўдзенне наступнай прэміі зноў пад вялікім пытаннем.**

Пачаць з таго, што заяўлены было традыцыйны спецпрыз ад спонсараў так і не матэрыялізаваўся. З вельмі банальнай прычыны: спонсараў элементарна не знайшлося. Нягледзячы нават на тое, што рок як быццам быў «рэабілітаваны», дапушчаны на афіцыйныя тэлеканалы і ўвогуле паўсюдна, куды толькі праб'ецца. Але, відаць, спрацавала сіла звычкі — лепш пачакаць, паглядзець, як яно станецца.

А сталася ў рэжыме дэжа вю, як быццам ланцуг падзей замкнуўся і пайшоў на другі віток. Узяць той жа «Нейра Дзюбель»: першую рок-карону гурт атрымаў роўна дзесяць гадоў таму, у 1998-м, — заўважым, з рук Уладзіміра Мулявіна. Сёлета — той жа гурт, тая ж карона.

Жаданне зрабіць цырымонію больш фарматнай таксама выклікала дзіўнаватыя адчуванні. Параўнайце: што сабак ды парсюкоў выводзяць на сцэну ўдзельнікі «Рок-каранацыі», што размалёўвае парася ў чырвоны Яўген Булка на чарговай «Песні года». Думаецца, жывёліны ад гэтага больш ці менш рок-н-рольнымі не сталі. Або: сярод гасцей цырымоніі заўважаны модны фатограф і выдавец Юрый Будзько і гламурная гімнастка і тэлевядучая Яўгенія Паўліна. Толькі ў першым выпадку гэта цырымонія «Топ-50 пасляховых і прыгожых» з уручэннем прыгожых дыпломаў, а ў другім — шматпакутная «Рок-каранацыя» і шкляныя сімвалы з айчыннага хрусталю. Знайдзіце на ўдзельнікаў — палова людзей не мае да рок-н-ролу ніякага дачынення. Назавіце проста — «Каранацыя», — прапануе Кася, якая некалькі апошніх гадоў прынцыпова не наведвае цырымонію. З таго часу, як ёй у трэці раз прапанавалі рок-карону, яна лічыць прэмію фарсам.

«Прадынамілі» па розных прычынах цырымонію і некалькі відавочных фаварытаў, якія найбольш яскрава праявілі сябе ў 2007 годзе, у прыватнасці, гурты «J:Морс» і «Ляпис Трубецкой». Першы, як мы ведаем, быў увогуле пазбаўлены прэміі (невядома, хто ад гэтага факта больш страціў). Другі ўсё ж

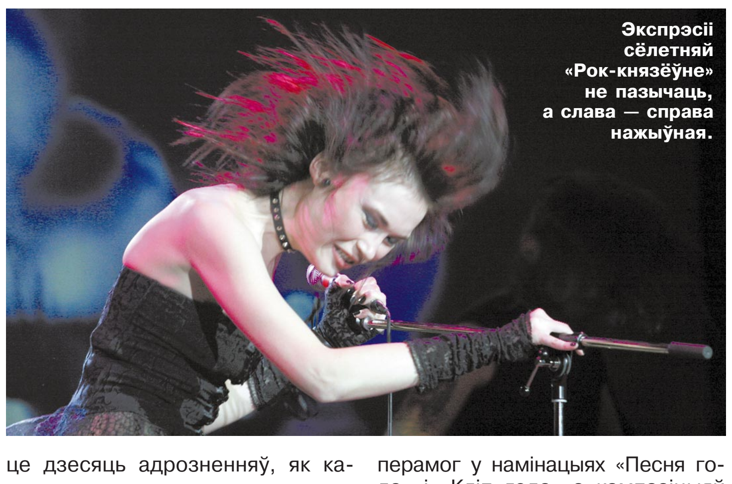

Экспрэсіі сёлетняй «Рок-князёўне» не пазычаць, а слава — справа нажыўная.

Лявон Вольскі нават у футры а-ля «101 далмацінец» — лепшы выканаўца года.

це дзесяць адрозненняў, як кажуць...

Ну і, вядома ж, асобная песня — пра сістэму судзейства. Хто і як вылучае намінантаў на прэмію года, і чаму ў намінанты трапляюць менавіта гэтыя людзі — суцэльная загадка. Таму і павісае ў паветры рытарычнае пытанне: што, сёлетняе «Адкрыццё года», акцёрскі гурт «Дзецідзяцей» — гэта ўжо таксама рок? Так, у іх добрая, адметная музыка, свая ніша, але — рок? А «J:Морс», які не выйшаў летась за сваёй рок-каронай і таму быў пазбаўлены кароны цяпер — гэта не-рок? Ну, прабачце...

Прынамсі, такія няўцямныя пытанні хвалююць не мяне адну. Паводле слоў колішняй «Рок-князёўны» Касі Камоцкай, да «Рок-каранацыі» ў яе дзве асноўныя прэтэнзіі: незразумелы фармат і арганізацыя журы. «Калі гэта рок, хацелася б, каб гэта быў рок. Паглядзіце на ўдзельнікаў...

перамог у намінацыях «Песня года» і «Кліп года» з кампазіцыяй «Капітал», якая ўжо не адзін раз была адзначана рознымі прэміямі. Праўда, «Ляписов» арганізатары ўсё ж паўшчувалі — маўляў, «спачатку яны пагадзіліся, а потым зрабілі выбар на карысць нейкага карпаратыўніка».

Затое на карысць заяўленага канцэрта зрабілі выбар гурты «Крамбамбуля», «Крама», «Палац». І... засталіся без узнагарод, толькі парадавалі публіку выступленнямі. 10 прызавых намінацый размеркаваліся наступным чынам:

**«Адкрыццё года»** — «Дзецідзяцей»;
**«Прарыў года»** — «Фляус і Кляйн»;
**«Кліп года», «Песня года»** — «Ляпис Трубецкой»;
**«Выканаўца года»** (вызначаўся інтэрнэт-галасаваннем) — Лявон Вольскі;

«Шапка Манамаха» Аляксандру Кулінковічу і не цісне, і не вялікая — у самы раз.

**«Рок-князёўна»** (спецнамінацыя) — вакалістка Tarpach, Zygimont VAZA Вольга Самусік;
**«Праект года»** — «Калыханкі» (Дзіцячы Фонд ААН ЮНІСЕФ);
**«Традыцыі і сучаснасць»** — «OSIMIRA»;
**«Альбом года», «Рок-карона»** — «Нейра Дзюбель»;
спецпрыз ад тэлеканала A-One — «Тройца».

Такім чынам, тройчы ўра новым рок-каралям і няхай жыве на радасць меламанам рок-н-рол. А вось сама прэмія пасля непрацяглай рэінкарнацыі, вельмі падобна, памерла... Ва ўсякім выпадку, у цяперашнім выглядзе. Падводзячы вынікі, галоўны рэдактар партала «Тузін Гітоў» і прадзюсар «Рок-каранацыі» 2005—2007 гг. Сяргей Будкін паведаміў «Звяздзе», што мінулагоднія цырымоніі нават пры наяўнасці спонсараў былі стратнымі, а наконт сёлетняй гаварыць рана — але спонсараў, за выключэннем інфармацыйных, яна ўвогуле не мела. Акрамя таго, прадзюсар зрабіў наступную афіцыйную заяву: «Мы выходзім з ліку арганізатараў і абвяшчаем пра стварэнне сваёй альтэрнатыўнай музычнай прэміі. Якой яна будзе і што з гэтага атрымаецца — пакажа час. Не памыляецца толькі той, хто нічога не робіць».

**Вікторыя ЦЕЛЯШУК.**
**Фота Вольгі ЛАСКІ і Пятра ФАМІНА.**

## СЁННЯ

**Сонца**

| | Усход | Захад | Даўжыня дня |
|---|---|---|---|
| Мінск — | 6.50 | 17.53 | 11.03 |
| Віцебск — | 6.41 | 17.41 | 11.00 |
| Магілёў — | 6.40 | 17.43 | 11.03 |
| Гомель — | 6.35 | 17.42 | 11.07 |
| Гродна — | 7.05 | 18.08 | 11.03 |
| Брэст — | 7.04 | 18.11 | 11.07 |

**Месяц**

*Апошняя квадра 29 лютага—6 сакавіка.*
*Месяц у сузор'і Вадалея.*

**Імяніны**

*Пр. Архіпа, Багдана, Макара, Максіма, Фёдара, Філімона, Яўгена;*
*К. Люцыі, Казіміра, Яўгена.*

## НАДВОР'Е на заўтра

ВІЦЕБСК 741мм рт.сл. -6..-4°C -1..+1°C
ГРОДНА 748мм рт.сл. -3..-1°C +2..+4°C
МІНСК 737мм рт.сл. -4..-2°C 0..+2°C
МАГІЛЁЎ 741мм рт.сл. -3..-1°C +1..+3°C
БРЭСТ 747мм рт.сл. -3..-1°C +3..+5°C
ГОМЕЛЬ 748мм рт.сл. -3..-1°C +2..+4°C

**Геамагнітныя ўзрушэнні**

23 гадз., 02 гадз., 05 гадз., 08 гадз., 11 гадз., 14 гадз., 17 гадз., 20 гадз.

**Абазначэнні:**
— няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
— невялікія геамагнітныя ўзрушэнні
— малая геамагнітная бура

### ...у суседзяў

ВАРШАВА +3..+5°C
ВІЛЬНЮС +1..+3°C
КІЕЎ +4..+6°C
МАСКВА -2..0°C
РЫГА 0..+2°C
С.-ПЕЦЯРБУРГ -2..0°C

## 4 сакавіка

### Дзве даты

**1917 год** — у Мінску створаны першыя атрады рабочай міліцыі. Прафесійнае свята супрацоўнікаў органаў унутраных спраў Беларусі.

**1990 год** — у Савецкім Саюзе адбыліся першыя альтэрнатыўныя выбары народных дэпутатаў. Цікава, што **ў гэты дзень у 1905** годзе рускі імператар Мікалай ІІ даручыў міністру ўнутраных спраў А. Булыгіну распрацаваць праект аб стварэнні Дзяржаўнай думы.

### Цытата дня:

***«Выбарчы бюлетэнь мацнейшы за кулю».***

**Аўраам Лінкальн (1809—1865), амерыканскі палітычны дзеяч.**

## Усміхнёмся!

Калі мужчына чатыры разы схадзіў налева, то, па законах геаметрыі, ён вернецца.

☺

**— Дарагая! Што табе падарыць на 8 Сакавіка?**
**— Вой, я нават не ведаю...**
**— Тады я даю табе яшчэ адзін год для роздуму.**

☺

Група ўрачоў, якія не бяруць хабар, прапаноўвае па оптавых цэнах цукеркі, кветкі, каньяк, шакаладкі, каву і многае іншае...

☺

**Кот—кату:**
**— Якія ў цябе арыгінальныя сонцаахоўныя акуляры чырвонага колеру...**

**— Гэта мне гаспадар купіў, каб я аўсянку за фарш прымаў.**

☺

Натоўп шалёных дрэў напаў на алкаголіка Сівухіна, які вяртаўся з працы. Адно з дрэў пацярпеламу ўдалося затрымаць і даставіць у аддзяленне міліцыі.

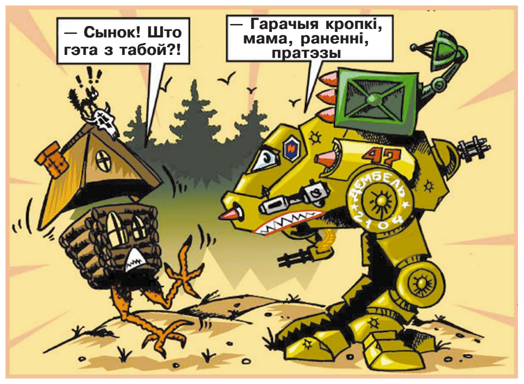

Дарагую матулю і бабулю
**Яўгенію Валяр'янаўну ШМЫГІНУ**
з г.п. Любча сардэчна віншуем
з днём нараджэння.
Здароўя мы жадаем, дабрабыту ў жыцці.
На шчасце, на радасць сто гадоў пражыві.
**Сям'я Мазаль.**

### Лицей БГУ объявляет прием учащихся в 11 классы по профилям: математика (40 мест); физика (40 мест); химия (20 мест); биология (40 мест); филология (40 мест); история (40 мест); экономика (20 мест).

Прием в Лицей БГУ осуществляется по результатам двух письменных вступительных испытаний, которые проводятся 11 мая и 18 мая 2008 года по следующим предметам:

| Профиль обучения | 11 мая | 18 мая |
|---|---|---|
| физика | физика | математика |
| математика | математика | физика |
| химия | химия | математика |
| биология | биология | химия |
| филология | русскийязык и литература | белорусский язык и литература |
| история | история Беларуси | всемирная история (новейшее время) |
| экономика | математика | иностранный язык (английский) |

**Право поступления в лицей БГУ имеют учащиеся**, постоянно проживающие на территории Республики Беларусь и **получившие в текущем году общее базовое образование.** Обучение в лицее БГУ осуществляется на бюджетной основе.

**Без вступительных испытаний зачисляются:**

на соответствующий профиль обучения — победители заключительного этапа республиканской олимпиады (Дипломы I, II, III степени), проводимой Министерством образования Республики Беларусь в текущем учебном году;

в класс математического профиля — победители заключительного этапа республиканской олимпиады по информатике текущего года (Дипломы I и II степени).

Учащиеся, поступающие в лицей БГУ, предоставляют следующие документы: **справку с фотографией, заверенную печатью учреждения образования**; **заявление на имя директора лицея БГУ**. Победители заключительного этапа Республиканской олимпиады текущего года предоставляют **копии Дипломов.**

**Документы принимаются с 24 марта по 30 апреля 2008 г. включительно.**

Во время прохождения конкурсного отбора общежитие иногородним учащимся не предоставляется.

Полный текст правил приема размещен на сайте лицея БГУ: **http://www.lyceum.by.**

**Телефоны для справок: 209 56 19, 209 56 14, 209 56 11, 209 56 02.**
**Адрес: г. Минск, ул. Ульяновская, 8.**

В лицее БГУ работают курсы дистанционного обучения, на которых можно получить консультацию преподавателей лицея о заданиях, предлагавшихся на вступительных испытаниях прошлых лет.

Адреса: сайта дистанционного обучения **http://e-lyceum.by**; электронной почты **lyceum@bsu.by, waraxe@e-lyceum.by.**

УНП 100557342



ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЧЭНКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 24 31 92, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 7 26 02, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03; даведкі па рэкламе і аб'явах тэл./факс: 287 17 79, *e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by*, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292 04 52.

http://www.zviazda.by E-mail: info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з аўтарамі. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 35.018. Індэкс 63850. Зак. № 1179. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12